

LETO / ANNO VI. ŠT. XXXIII (N° 0033) DECEMBER / DICEMBRE 2020

Občina Ancaran
Comune di Ancarano

Jadranska cesta 66, p. p. 24
Strada dell'Adriatico 66, c. p. 24
6280 ANKARAN – ANCARANO

AMFORA

Glasilo občine Ancaran / Gazzetta del comune di Ancarano

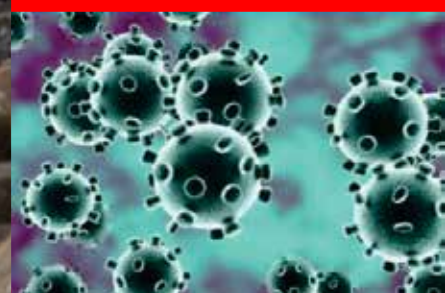
Posebna izdaja

3-47

Predstavitev občinskega
prostorskega načrta

CORONA VIRUS SARS-CoV-2

BOLEZEN COVID-19

Nagovor župana ob sprejetju Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran / Discorso del sindaco adozione del piano regolatore comunale del Comune di Ancarano

Kam pluješ, Ankaran?

Dan, ko bomo prebivalci Ankarana s svojo voljo in lastnimi načrti sooblikovali razvojne perspektive prihodnosti svoje lokalne skupnosti, smo si v minulih desetletjih predstavljali kot poseben, prazničen dan. Praznik za naravo in ljudi.

Želeli in predstavljali smo si, da se bomo kot vedno srečali, si s trdnim stiskom rok čestitali za opravljeno naporno delo in zaslužen uspeh ter se skupaj poveselili tega pomembnega mejnika.

V občini smo ob tem dogodku, kot vedno, načrtovali javno predstavitev, da bi lahko plod nekajletnega dela vam – občankam in občanom celovito predstavili, ob tem pa tudi spomnili, zakaj je bilo vredno in potrebno stopiti na pot samostojnosti.

Zaradi epidemije covid-19 dan, ko je stopil v veljavo Odlok o občinskem prostorskem načrtu (OPN) Občine Ankaran, žal ni bil prazničen v vsej svoji veličini in podobi. Srečanja in združevanja ta hip niso mogoča, načrtovani zbor občanov, tiskovna konferenca in javna video predstavitev OPN so žal odpadli. V obdobju svetovnih zdravstvenih in socialnih stisk takega množičnega srečanja ni mogoče organizirati. V Ankaranu ostajamo solidarni in odgovorni.

OPN smo v najmlajši istrski občini sprejeli prvi. Razvojni akt, ki je bil po obsežnih in poglobljenih javnih obravnavah sooblikovan z ljudmi, je bil v občinskih organih odločanja sprejet soglasno.

Pozornemu bralcu pa prostorski akt razkriva veliko več. Med drugim daje spodbudo mladim in prihodnjim rodovom, naj ohranjajo in negujejo medsebojno spoštovanje tudi skozi vrednote in vrline, ki so zapisane v njegovih izhodiščih.

Izjemno težko je zgolj v skrčeni pisni obliki pričujoče publikacije strniti več sto strani strokovnih gradiv in študij, ki so oblikovale OPN, s katerim se omogoča izgradnja četrtega slovenskega obmorskega središča. A vendar je pred nami posebna izdaja Amfore, s katero poskušamo narediti ravno to – predstaviti temeljni akt sodobnega načrtovanja mlade lokalne skupnosti. V varnem zavetju doma si lahko preberemo glavne poudarke prihodnje ureditve našega kraja.

Ankaran preudarno pluje naprej. »Kam pluješ, Ankaran?«, zato ni več vprašanje. Smer plovbe je jasna, začrtali smo jo sami, skupaj. Veselimo se je.

Ankaranu želimo mirno plovbo!

Gregor Strmčnik, župan / sindaco

Verso che direzione sta andando Ancarano?

Il giorno in cui i cittadini di Ancarano, avremmo contribuito a modellare le prospettive di sviluppo del futuro della nostra comunità locale, negli ultimi decenni è stato immaginato come un giorno speciale e festivo. Un giorno di festa per la natura e per le persone.

Abbiamo sperato ed immaginato di incontrarci come sempre, congratularci con una stretta di mano per il duro lavoro svolto e il meritato successo, e gioire insieme per festeggiare questo importante traguardo.

Per questo evento, il comune, come sempre, avrebbe organizzato una presentazione pubblica in modo che il frutto di anni di lavoro avrebbe potuto essere presentato a voi cittadini, ricordando perché ne è valsa la pena ed è stato necessario intraprendere la strada verso l'indipendenza.

A causa dell'epidemia di covid-19, il giorno in cui è entrato in vigore il Decreto sul piano regolatore comunale (PRC) del Comune di Ancarano, non è purtroppo stato celebrato come meritava. Al momento non sono possibili incontri e raduni, l'assemblea dei cittadini, la conferenza stampa e la presentazione video pubblica del PRC sono state purtroppo cancellate. In questo difficile periodo, legato alla salute pubblica e le difficoltà sociali, un simile incontro di massa non può essere organizzato. Ad Ancarano continuiamo ad essere solidali e responsabili.

Il comune istriano più giovane ha adottato il PRC per primo. Questo atto, improntato verso lo sviluppo, creato insieme ai cittadini tramite approfondite consultazioni pubbliche, è stato adottato all'unanimità dagli organi decisionali del comune.

Ad un lettore attento, tuttavia, l'atto territoriale rivela molto di più. Tra l'altro, incoraggia i giovani e le generazioni future a mantenere e coltivare il rispetto reciproco attraverso i valori e le virtù sanciti nei suoi principi.

È estremamente difficile riassumere in questa pubblicazione, centinaia di pagine di materiali e studi professionali che fanno parte del PRC e che pongono le basi per l'istituzione del quarto centro costiero sloveno. Tuttavia, abbiamo davanti a noi questa edizione speciale di Amfora, con la quale stiamo cercando di fare proprio questo: presentare l'atto di base della pianificazione moderna di una giovane comunità locale. In tranquillità, da casa possiamo leggere i punti più rilevanti della futura regolamentazione del nostro comune.

Ancarano si sta sviluppando con mirata coerenza. "Verso che direzione sta andando Ancarano?" non è quindi più una domanda. La direzione è chiara, infatti l'abbiamo tracciata insieme e dobbiamo esserne orgogliosi.

Auguriamo ad Ancarano un futuro prospero!

»Per garantire la tempestività delle informazioni, tale comunicazione è solamente in lingua slovena. In caso di necessità siete pregati di contattare il Comune di Ancarano. Il documento completo sul PRC è pubblicato in lingua italiana sul sito <http://www.obcina-ankaran.si/>» Za zagotavljanje pravočasnosti obveščanja je to glasilo le v slovenskem jeziku. Za morebitno pomoč prosimo, da se obrnete na Občino Ankaran. Celotni OPN je v italijanskem jeziku objavljen na spletni strani <http://www.obcina-ankaran.si/>.

Sprejem Občinskega prostorskega načrta (OPN) je v Ankaranu uzakonil lastno prostorsko in razvojno načrtovanje

Občinski svet Občine Ankaran je na svoji 11. redni seji, dne 27. 10. 2020, soglasno sprejel Odlok o občinskem prostorskem načrtu Občine Ankaran, ki omogoča izvedbo Dolgoročnega razvojnega načrta Občine Ankaran in s tem vzpostavitev ter izgradnjo četrtega slovenskega obmorskega središča.

1. OBČINA IN NJENE ZAKONSKE NALOGE: PRISTOJNOST PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA

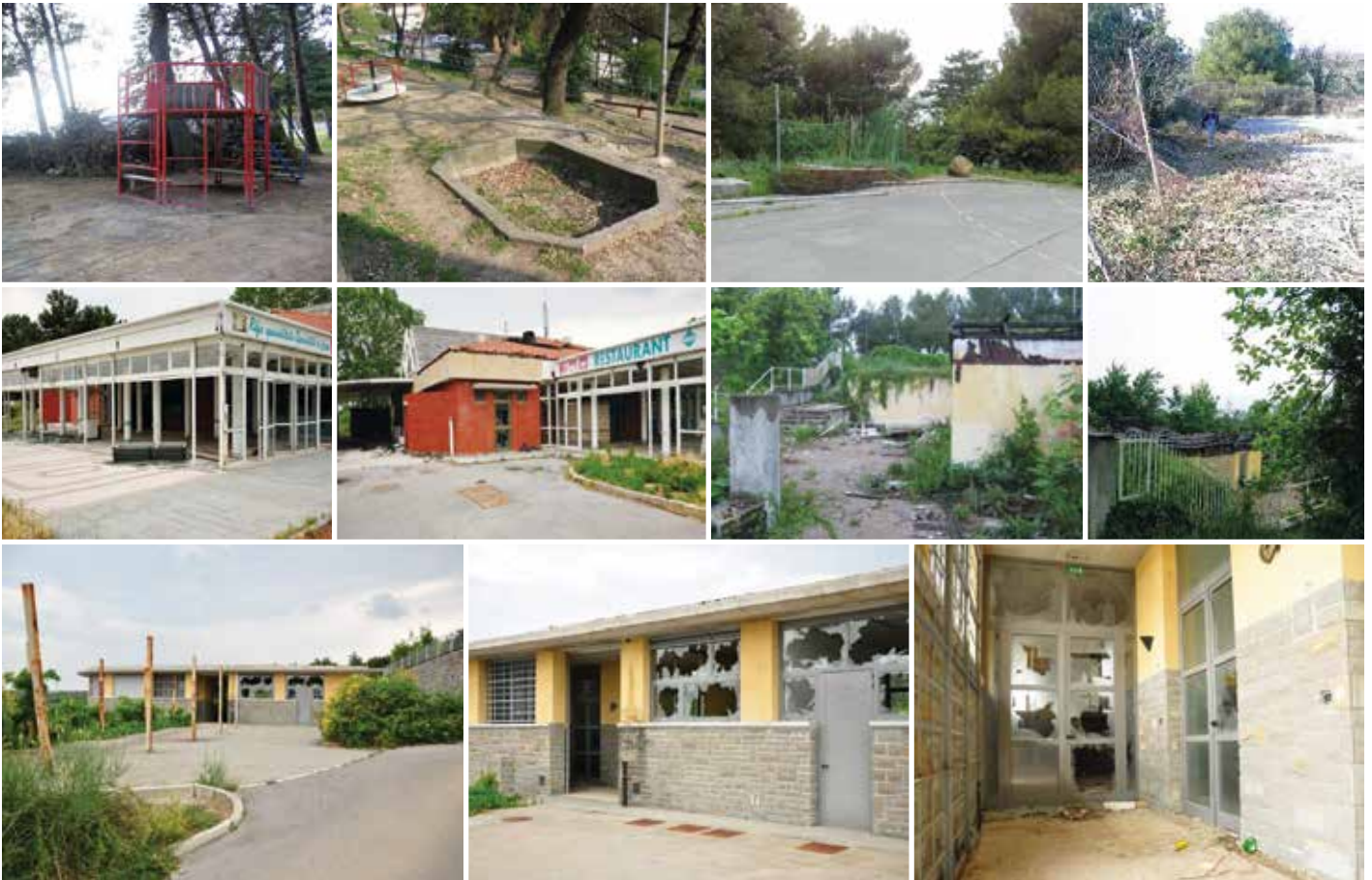
Občina je temelj lokalne samoupravne skupnosti. Obsega območje, ki ga povezujejo skupni interesi in potrebe prebivalcev. V pristojnost občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina ureja samostojno in zadevajo samo prebivalce občine, ter opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, ki jih lahko država z zakonom prenese na občine. Občina po zakonu izvaja številne naloge. **Med zakonskimi nalogami in pristojnostmi občine je tudi samostojno načrtovanje prostorskega razvoja.**

Iz Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt - Ur. l. RS št. 33/07) izhajajo **izvirne pristojnosti občin na področju prostorskega načrtovanja.** Te pristojnosti, ki zajemajo (1) določanje ciljev in izhodišč prostorskega razvoja občine, (2) določanje rabe prostora in pogojev za umeščanje posegov v prostor in (3) načrtovanje prostorskih ureditev lokalnega pomena, **občine samostojno definirajo z Občinskim prostorskim načrtom (v nadaljevanju OPN).** **Z organiziranjem lokalne skupnosti v samostojno občino smo prebivalci Ankarana pridobili zakonsko pristojnost lastnega prostorskega načrtovanja.**

Ankaran leži na južnem pobočju Miljskih gričev na Ankaranskem polotoku, med Koprskim in Tržaškim zalivom. Razteza se od Debelega rtiča na severozahodu do severnega vznožja osamelca Sermin (84 m) na jugu. Ugodna prisojna lega, zavarovana pred severnimi vetrovi, je v preteklosti omogočila razvoj zdravstvene, zdraviliške in turistične dejavnosti, kmetijstva, vinogradništva in oljkarstva. Bogastvo naravnih danosti tega prostora predstavlja fenomen evropske in ne samo slovenske ravni. **Načrtovanje razvoja tega občutljivega prostora terja še posebej izostren občutek, strokovnost, vestnost in predanost.**

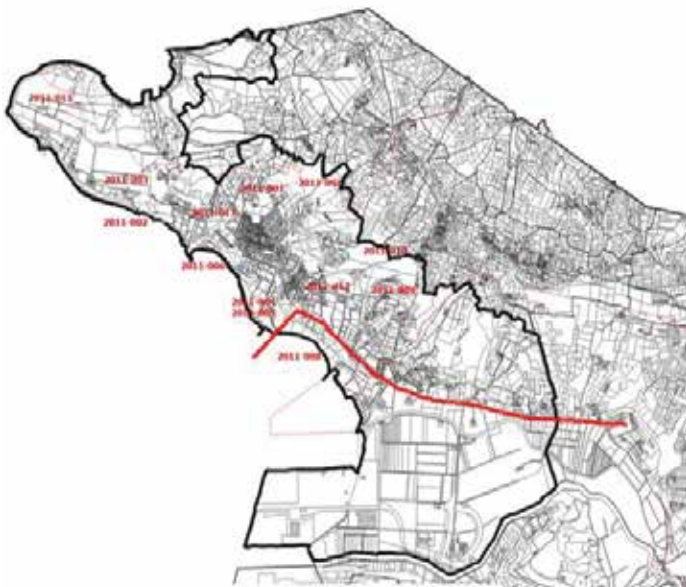
Slika 1: Naselje Ankaran, foto: Jaka Ivančič

Slike 5 v sklopu: Foto: Občina Ankaran

Na najlepših in najprivlačnejših lokacijah so **izginjala igrišča in igrala, razbijale in požigale so se restavracije in gostinski lokali, porušila se je novozgrajena mrliška vežica, odprodalo se je ankaransko pokopališče ...**

4. ODLOČITEV ZA SAMOSTOJNO OBČINO

Slika 6: Načrt razkosa Ankarana in vzpostavitve nove meje naselja Ankaran, 15. seja Občinskega sveta Mestne občine Koper, 12. točka dnevnega reda, MOK, 24. 7. 2008

Aroganci in ignoranci, tako državnih kot lokalnih oblasti, ni bilo konca. Težave so se kopičile od začetka 80. let, v 90. letih so se konflikti le še stopnjevali, v prvih letih novega tisočletja pa so presegli vse meje. **Prebivalci Ankarana in organi takratne Krajevne skupnosti Ankaran smo podajali številne konstruktivne razvojne predloge in pobude, ki pa so bile vse dosledno neupoštovane.** Sodu je izbila dno namera Občinskega sveta Mestne občine Koper, ki je 24. 7. 2008 nameraval s spremembo meja naselja Ankaran celotno vplivno območje pristanišča »preprosto odrezati Ankaranu« in priključiti Kopru ter območje oziroma površino naselja Ankaran zmanjšati za 1/3.

Takšnim pogubnim nameram smo se prebivalci Ankarana lahko učinkovito uprli le z začetkom postopka za ustanovitev samostojne Občine Ankaran, za kar pobuda je bila v Državni zbor RS vložena le dobrih 6 ur pred »usodno« julijsko sejo koprškega mestnega sveta, ki o delitvi Ankarana in o novih mejah naselij zaradi sproženega zakonodajnega postopka ni več mogel odločati. Območje naselja – takratne krajevne skupnosti Ankaran je bilo s tem ubranjeno, začela se je mukotrpa in zapletena pot do ustanovitve nove istrske občine.

6 Občinski prostorski načrt (OPN) Občine Ankaran

Zgodovine ne gre pogrevati. Dovolj je le spomniti, da takratni državni politiki, ukleščeni s strani kapitalskih interesov in nenačelnega lobiranja, v šestih poizkusih (!) zakonodajnega postopka – kljub izpolnjenim vsem zakonskim pogojem za ustanovitev občine in ob prepričljivo izkazani referendumski volji prebivalcev – ankaranske občine ni uspelo uzakoniti. Niti po tem, ko je to od Državnega zbora zahtevalo Ustavno sodišče Republike Slovenije z odločbo št. U-I-137/10 z dne 26. 11. 2010.

Vrhunec vmešavanja kapitalskih interesov v zakonodajni postopek nedvomno predstavlja javno pismo takratnega predsednika uprave gospodarske družbe Luka Koper, d.d., (v večinski državni lasti!) z dne 24. 2. 2010, s katerim je poslance Državnega zbora RS pozval, naj zakona o ustanovitvi Občine Ankaran ne sprejmejo, ker bi to škodovalo podjetju in »bi bila razdelitev območja na dve lokalni administrativni enoti za nadaljnji razvoj pristanišča le še dodatna ovira, verjetno usodna«.

Državni zbor tudi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije št. U-I-137/10 ni izvršil, Občine Ankaran ni ustanovil.

Naposled je Ustavno sodišče Republike Slovenije dne 9. 6. 2011 zahtevo uresničilo samo in z novo odločbo št. U-I-114/11-15 ustanovilo Občino Ankaran:

»Ustanovi se Občina Ankaran, ki obsega naselje Ankaran. Sedež Občine Ankaran je v Ankaranu. Prvi občinski svet šteje trinajst članov. Enega člana prvega občinskega sveta izvolijo pripadniki italijanske narodne skupnosti na podlagi posebne volilne pravice kot svojega predstavnika. Območje naselja Ankaran se izloči iz območja Mestne občine Koper.«

Odločba US RS št. U-I-114/11-15 z dne 9. 6. 2011

Slika 7: Javna razglasitev odločitve US RS o ustanovitvi Občine Ankaran, Ljubljana 9. 6. 2011

Ob tem je treba dodati, da pogumno odločitev Ustavnega sodišča RS o ustanovitvi Občine Ankaran št. U-I-114/11-15 z dne 9. 6. 2011, **ustavnopravna teorija obravnava kot pozitivni sodni aktivizem**. Zanj so glasovali: dr. Ernest Petrič, dr. Mitja Deisinger, dr. Eteka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, Jože Tratnik in Jan Zobec.

Občina Ankaran je bila ustanovljena, a je bilo do začetka njenega delovanja treba počakati še tri leta in pol. V vmesnem obdobju v Ankaranu nismo čakali križem rok. Takoj so se začele priprave za sprejem najpomembnejših lastnih občinskih aktov, **med njimi na prvem mestu nedvomno priprava lastne prostorske ureditve**.

5. PRIPRAVA OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ANKARAN

5.1. POSTOPEK PRIPRAVE

V postopke novega razvojnega in prostorskega načrtovanja mlade občine smo vstopili načelno, s strokovno podprtimi predlogi, konstruktivno in z vključevanjem občanov – prebivalcev in deležnikov, ki delujejo v tem prostoru. V Ankaranu smo zagovorniki sodobnih pristopov k načrtovanju razvoja lokalne skupnosti, za katere je značilno **oblikovanje razvojnih ciljev od spodaj navzgor (t. i. »bottom-up« pristop)**. V času različnih oblik izražanja in tudi zlorabljanja pravice ljudi do soodločanja pri urejanju javnih zadev je bilo nujno premisliti o ustreznosti uveljavljenih načinov določanja razvojnih usmeritev, **ki so se v preteklosti enostransko oblikovali v zaprtih interesnih, kapitalskih in političnih krogih (t. i. »top-down« pristop)** ter so bili z vidika javnosti zastavljeni na nepregleden način, posledično pa odtujeni skupnostnim koristim.

Analiza obstoječega stanja je pripravljavce prostorskega načrtovanja Ankarana soočila s številnimi problemi in izzivi. Ti so se izrazili v ugotovitvah, da je Ankaranski polotok degradiran z razpršeno gradnjo, pretiranim obsegom načrtovanih stavbnih zemljišč, neustrezno umestitvijo območij stavbnih rezerv, neustrezno namensko rabo zemljišč in objektov, nedostopnostjo obale in javnih površin, z nerazvitostjo sistema javnih površin, zaraščanjem kmetijskih površin, ogroženostjo gozdnih površin, velikimi obremenitvami v turistični sezoni, okupacijo prostora z državnimi vsebinami in številnimi drugimi. **Skupni imenovalec vseh nakopičenih neskladij se je odražal v več desetletnem slabšanju kakovosti bivanja prebivalcev Ankarana.**

Slike 8 v sklopu: Delavnice razvojnega in prostorskega načrtovanja Občine Ankaran, foto: Občina Ankaran

Slika 9: Zbor občanov – javna obravnava OPN, Ankaran, 27. 6. 2019, foto: Občina Ankaran

Slika 10, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

5.2. NAČELA PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA

Prostorsko načrtovanje Občine Ankaran je zasnovano tako, da ob upoštevanju sodobnih smernic in načel urejanja prostora, Protokola o celovitem upravljanju obalnih območij v Sredozemlju (s strokovnima podlagama: Analiza praks ICZM v Sloveniji (maj 2012) in Uskladitev režimov v 100 m priobalnem pasu slovenskega dela Jadranskega morja z zahtevami 8. člena Protokola ICZM – projekt SHAPE), Zakona o prostorskem načrtovanju, Zakona o ohranjanju narave, Zakona o ohranjanju kulturne dediščine, Statuta Občine Ankaran in Odloka o krajinskem parku Debeli rtič **omogoča trajnostni razvoj prostora ter učinkovito in gospodarno rabo zemljišč.**

8 Občinski prostorski načrt (OPN) Občine Ankaran

Slika 11, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Načrt ustvarja pogoje za kakovostno življenjsko okolje z rabo prostora, ki ob upoštevanju dolgoročnega varovanja okolja, ohranjanja narave, trajnostne rabe naravnih dobrin in drugih virov ter celostnega ohranjanja kulturne dediščine **omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije ter ne ogroža zadovoljevanja potreb prihodnjih generacij**. Prostorski načrt upošteva vrednote in prepoznavnost obstoječih naravnih, grajenih in drugače ustvarjenih struktur, ki zaradi posebnih geografskih, kul-

Slika 12 v sklopu: Prostorsko urejanje Ankaranskega polotoka, foto: Občina Ankaran, www.google.com

turnozgodovinskih, upravnih, socialnoekonomskih in drugih pogojev razvoja sooblikujejo identiteto prostora in določajo njegove značilnosti. **Zagotovljeno je varovanje oziroma posebni varstveni režim priobalnega pasu v najmanj 100 m širini, kjer gradnja ni dovoljena** oziroma je izredno omejena le za gradnje v javnem interesu, in varovanje naravnih vrednot, danosti ter zaključenih območij kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Prostorski načrt temelji na sodobnih smernicah razvoja in urejanja prostora, zato **ponekod redefinira namensko rabo prostora z namenom varovanja narave**, s čimer omogoča varovanje naravnih vrednot in danosti, **predvsem zaščito priobalnega območja, Debelega rtiča ter kmetijskih, gozdnih in zelenih površin izven strnjenegega naselja**. Načrt oblikovno in funkcijsko ustrežneje **omogoča razvoj občinskega središča ter drugih urbanih območij v občini** in v le-teh dovoljuje gradnjo manjkajoče javne infrastrukture, javnih objektov in parkov, ob tem pa **zagotavlja primeren izkoristek ustreznih obstoječih stavbnih površin** in komunalnega opremljanja.

Zelo podobno je oblikovan tudi prostorski načrt Občine Milje na italijanski strani polotoka. Zaradi zaokroženega in vsebinsko nedeljivega polotoka je predmetni prostor treba opazovati kot skupno zeleno oazo med dvema gosto naseljenima in industrializiranim območjema, nadaljnje razvojne perspektive polotoka pa poenotiti in načrtovati skladno.

5.3. VPELJAVA IN UPOŠTEVANJE PRAVIL STROKE

Občina Ankaran je za potrebe odločitev v postopku prostorskega načrtovanja izdelala številne strokovne podlage v obsegu, ki močno presega zakonsko določen standard. V okviru priprave novih prostorskih aktov je sprejela Projektno listino za izdelavo OPN Ankaran – usmeritve za prostorski razvoj (december 2012), izdelala Prostorske razvojne scenarije (ZHAW - Zürška visoka šola za aplikativne znanosti in Fakulteta za arhitekturo, Ljubljana, januar 2017) ter vrsto strokovnih podlag za posamezna področja (Predlog strategije trajnostnega razvoja Občine Ankaran, Strokovne podlage za poselitev, Urbanistični načrt Ankaran, Krajsko zasnovano, Prometni načrt, Analizo pravnih režimov, druge potrebne rešitve, kot so idejne zasnove cest, načrtovanih ureditev

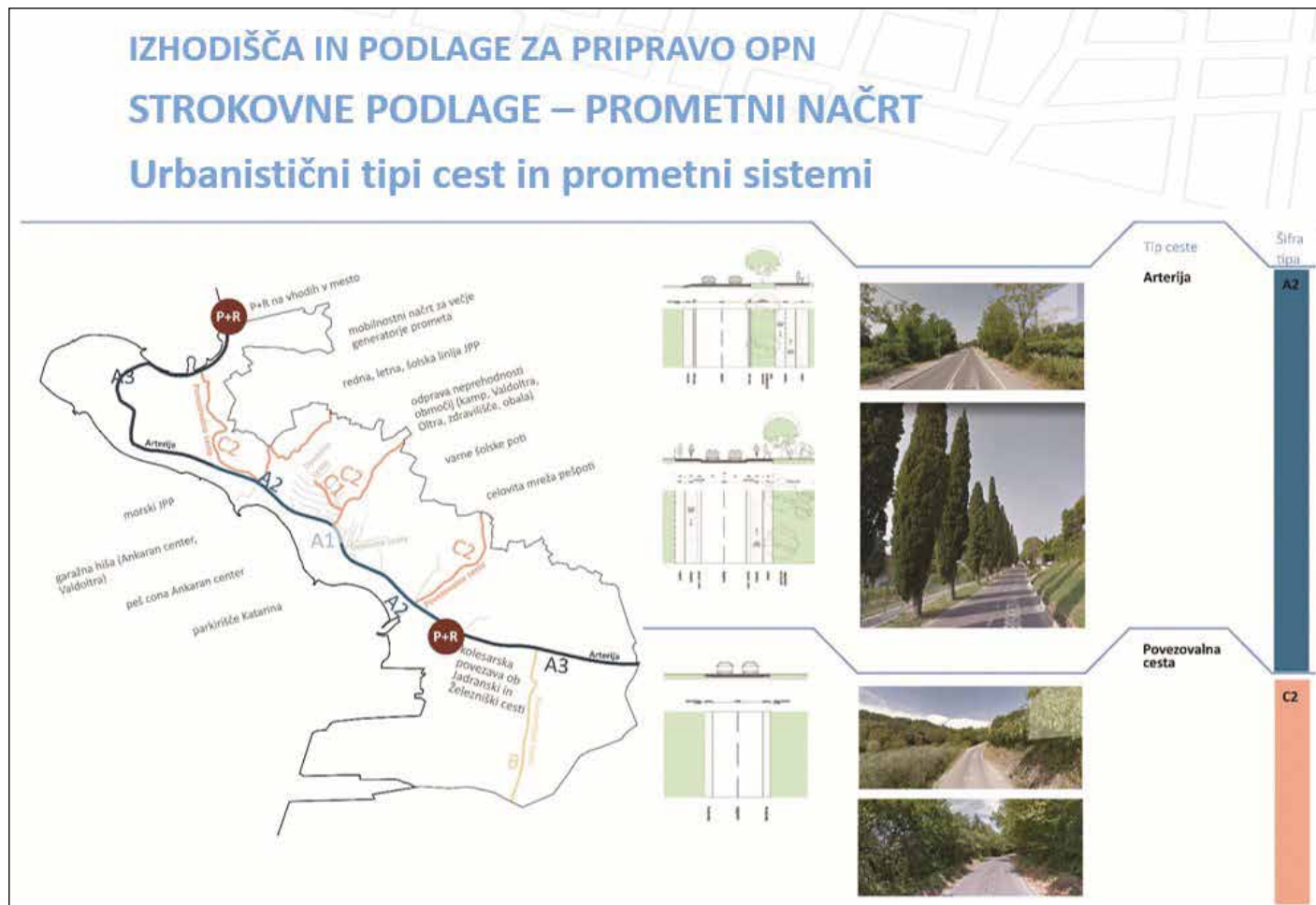
Slika 13, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

ipd.). Pripravljaec OPN je tudi pri izdelavi strokovnih podlag in ne le pri samem postopku OPN, kot predvideva zakonodaja, intenzivno sodeloval in komuniciral z vsemi zainteresiranimi javnostmi v obliki delavnic, razgrnitev, predstavitev ipd. ter preko številnih orodij pridobival mnenja in usmeritve deležnikov. Prav tako je pripravljavec OPN opravil terenske ogledе ter analiziral obstoječe prostorske akte.

Izkazalo se je, da je v veljavnih prostorskih aktih veliko površin, opredeljenih kot stavbna zemljišča, ki pa niso bila načrtovana v skladu s potrebami prebivalcev Ankarana (prevelike prostorske rezerve, ki so neustrezno umeščene v prostor), na njih ni mogoče graditi zaradi omejitev, povezanih z varstvi in varovanji v prostoru, povzročanjem krajinske degradacije in nastankom nesorazmerno visokih stroškov komunalnega opremljanja. Tudi dejansko se zemljišča ne uporabljajo kot stavbna (ampak kot kmetijska, gozdna ipd.), na njih lastniki v vseh letih niso sprožili postopkov pridobivanja gradbenih dovoljenj ipd. **Po drugi strani pa je v naselju Ankaran primanjkovalo stavbnih površin glede na njegov predvideni razvoj in načrtovano vlogo četrtega slovenskega obmorskega središča.**

V skladu z novo zakonodajo je občina začela z izdelavo novih prostorskih aktov, ki bodo določali urejanje prostora za naslednje dolgoročno obdobje. **Pripravljaec je k temu pristopil strokovno, z urejanjem celotnega prostora občine** in ne le delno (preko delnih popravkov obstoječih aktov na podlagi posameznih pobud). **Zarisana je bila nova namenska raba prostora** (stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča, zelene površine ...), **ki ni le popravek obstoječe**. Z novo namensko rabo je pripravljavec sledil viziji, potrebam prihodnjih prebivalcev ter in scenarijem nadaljnjega razvoja. Upošteval je strokovne usmeritve na osnovi izdelanih strokovnih podlag, sledil obstoječi strukturi pozidave in pri tem v največji možni meri ohranjal in poudarjal obstoječo kakovostno graje-no strukturo ter novejšo posege v prostor umeščal na način, ki le tega ne bo degradiral. Hkrati je upošteval posodobljene varstvene pristope, ki izhajajo iz strokovnih podlag institucij, pristojnih za okolje – nosilec urejanja prostora. **Ti pristopi se nanašajo predvsem na varstvo naravnih vrednot, ki so pretežno na območju sedanjega Krajinskega parka Debeli Rtič in na drugih območjih varovanj, kulturne dediščine ter na omejitve, izhajajoče iz varstva voda.** Tako so se v nekaterih primerih namenske rabe s strokovnim pristopom, predvsem pa z upoštevanjem dejanskega stanja, spremenile.

Osnovni pravni režim, ki ga OPN vzpostavlja, je namenska raba prostora, določa pa tudi prostorske izvedbene pogoje in druge zakonsko določene vsebine. Ker je urejanje prostora v javnem in skupnem interesu, OPN mora določiti vse predpisane vsebine.

Slika 14, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Zakon določa, da je **OPN treba javno razgrniti ter obravnavati pripombe, ki jih občani podajo, ni pa treba k prostorskemu aktu pridobiti soglasja lastnika**. O pravici lastnika zemljišč je Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) pripravilo obrazložitev, vezano predvsem na spremembe namenske rabe prostora, kot najbolj pomembnega pravnega režima, ki ga vzpostavlja OPN. V obrazložitvi navaja, da določanje in **spreminjanje namenske rabe prostora ali drugih določil prostorskega akta ne pomeni poseganje v pridobljene pravice lastnikov zemljišč**, saj se možnost gradnje določenega objekta pridobi šele z izdanim pravnomočnim gradbenim dovoljenjem, nikakor pa ne s samo dopustnostjo gradnje, ki jo omogoča prostorski akt. Tudi dejstvo, da so se zaradi možnosti gradnje **na predmetnih območjih plačevale določene dajatve**, kot je nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča, **še ne pomeni, da je bila s tem možnost gradnje za vedno pridobljena**; s spremembo **bo prenehala tudi obveznost plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča**. Kljub temu je Občina Ankaran pri pripravi OPN skrbno presodila vse predloge in pripombe posameznih lastnikov ter glede na okoliščine, ki so ji bile znane, poskušala čim bolj uskladiti interese le-teh z javnim interesom (zaščita kmetijskih zemljišč, zaščita narave, prepovedi širitve razpršene gradnje in razpršene poselitve ...), kolikor je bilo to možno.

Prostorski akti se, tako kot vsi splošni pravni akti, v skladu s potrebami in novimi spoznanji v družbi vedno lahko (po zakonsko predpisanem postopku) tudi spreminjajo oziroma na novo sprejemajo, spremembe pa ne pomenijo vedno le dodajanja oziroma širitev novih možnosti (ugodnosti), temveč tudi novih omejitev. Navedeno ne velja le za področje urejanja prostora, temveč tudi za vsa druga področja delovanja družbe. **Spremembe pa ne posegajo v že pridobljene pravice**, ki jih zagotavljajo izdana (pravnomočna) upravna dovoljenja. Na podlagi slednjih je kljub spremembam namenske rabe v prostorskih aktih gradnjo še vedno mogoče začeti oziroma dokončati ter zgrajeni objekt ohranjati v njegovi prvotni funkciji z vzdrževanjem, rekonstrukcijo ipd.

Poleg izdelanih strokovnih podlag je **Občina Ankaran za potrebe priprave OPN izpeljala tudi poglobljen dialog z različnimi deležniki, pri čemer je najprej:**

- ustanovila projektno skupino za spremljanje postopka sprejemanja OPN, v katero so bili vključeni predstavniki občanov,
- definirala pomembne deležnike, ki so zaradi ključnih dejavnosti na najpomembnejših lokacijah v občini pomembni nosilci razvoja,
- ustanovila strokovno skupino za spremljanje postopka sprejemanja OPN, v katero so bile vključene pomembne strokovne organizacije (Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani, Urbanistični inštitut, Zavod za urbanizem Maribor).

Z deležniki je izvedla delavnice glede:

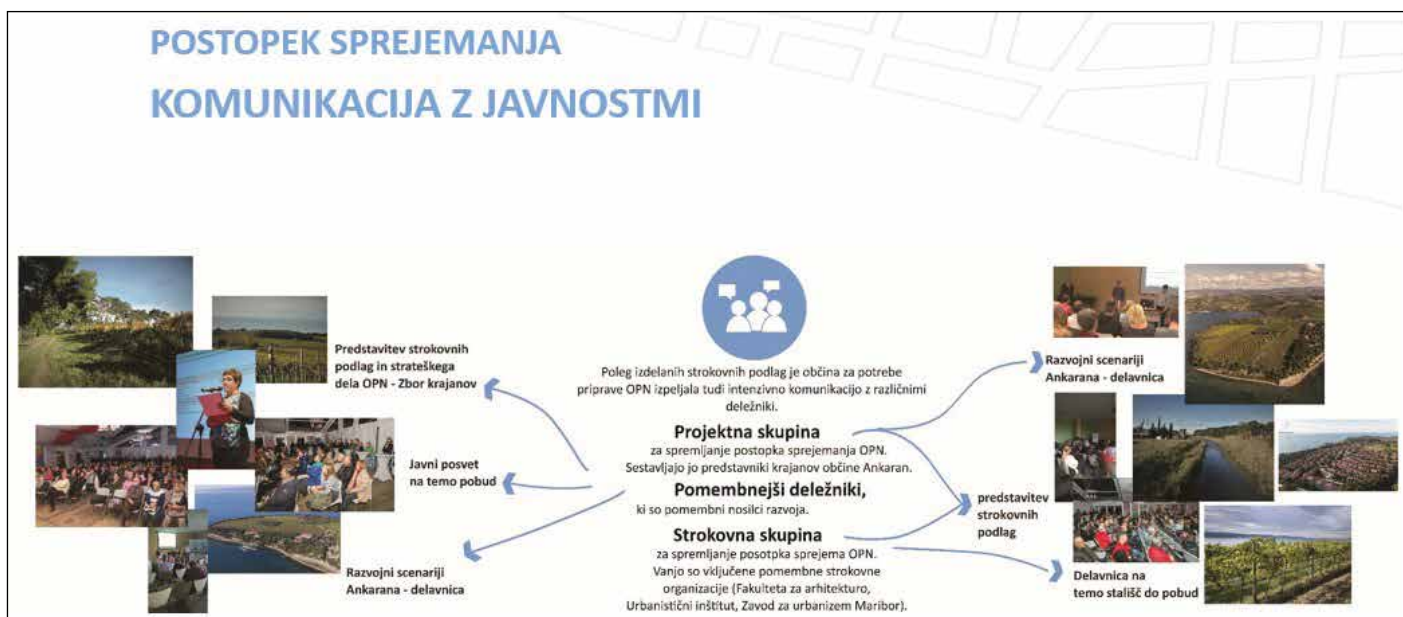
- razvojnih scenarijev,
- temeljnih strokovnih podlag (strokovne podlage za poselitve, krajinsko zasnovo in urbanistični načrt),
- razvojnih in drugih pobud,
- strateškega dela OPN.

Za potrebe obveščanja, seznanjanja in prepoznavanja interesov občanov ter drugih deležnikov je Občina med drugim izpeljala **naslednje pomembnejše komunikacijske aktivnosti:**

- Javni posvet, 2016: Predlog strategije trajnostnega razvoja občine Ankaran, raziskovalni projekt Ekonomske fakultete;
- Delavnica predstavnikov ZHAW in Fakultete za arhitekturo s člani Občinskega sveta Občine Ankaran in člani projektne skupine, oktober 2016: Razvojni scenariji 'Rethink Ankaran', ZHAW, Zurich, in Fakulteta za arhitekturo;
- Delavnica predstavnikov ZHAW in Fakultete za arhitekturo s predstavniki večjih javnih in gospodarskih družb, ki delujejo na območju Občine Ankaran, oktober 2016: Razvojni scenariji 'Rethink Ankaran', ZHAW, Zurich, in Fakulteta za arhitekturo;
- Javni posvet o razvojnih scenarijih, november 2016: Razvojni scenariji 'Rethink Ankaran', ZHAW, Zurich, in Fakulteta za arhitekturo;
- Delavnica s predstavitvijo izdelanih strokovnih podlag članom strokovne in projektne skupine Občine Ankaran, september 2017: Krajinska zasnova Ankaran, LOCUS, d. o. o., Urbanistična zasnova naselja Ankaran, LOCUS, d. o. o., Prometni načrt občine Ankaran, LOCUS, d. o. o.;
- Javni posvet – Skupaj razmislimo prostorski razvoj Ankarana, november 2016: Predstavitev pristopa k načrtovanju in kriterijev za ocenjevanje pobud za izdelavo OPN;
- Delavnica s člani projektne in strokovne skupine s predstavitvijo stališč do pobud za vnos v osnutek OPN, november 2017: Stališča do pobud;
- Zbor občanov, december 2018: Predstavitev izdelanih strokovnih podlag in Strateškega dela OPN.

Med celotnim postopkom priprave OPN je občina objavljala obvestila v občinskem glasilu Amfora in na spletni strani občine ter izdajala medijske objave glede zaključenih tem.

Občina je občane in ključne deležnike **decembra 2016 pozvala k podaji pobud** ter objavila kriterije za obravnavo pobud. Prejela je 62 pobud občanov in 6 razvojnih programov pomembnejših deležnikov, pri čemer se je večina pobud občanov nanašala na spremembo osnovne namenske rabe (sprememba v stavbno zemljišče). Občina je sprejela stališče do pobud in pobudnike o tem obvestila v začetku leta 2018. Obravnava razvojnih pobud je bila kompleksnejša. **Pobude so bile smiselno vključene v prostorski akt, upoštevajoč razvojne cilje in izdelane strokovne podlage.**

Slika 15, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

V vseh fazah postopka sta potekali intenzivna komunikacija in usklajevanje z najbolj relevantnimi nosilci urejanja prostora (v nadaljevanju NUP), med njimi še posebej z Zavodom za varstvo narave, Ministrstvom za okolje in prostor – za področje urejanja prostora, Direkcijo RS za vode, Zavodom za gozdove, Ministrstvom za infrastrukturo – za področje pomorskega prometa in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdove in prehrano. Med pomembnejše usklajevalne sestanke štejemo:

- sestanek s predstavniki Direktorata za prostor, graditev in stanovanja Ministrstva za okolje glede pravne prakse zaradi pritožb lastnikov zemljišč zaradi izvzemov nezazidanih stavbnih zemljišč iz OPN in izvedbe javne razgrnitve in javne obravnave spremenjenih vsebin dopolnjenega osnutka OPN, november 2019;
- sestanek s predstavniki Direktorata za prostor, graditev in stanovanja Ministrstva za okolje in prostor, zPGS, Ministrstva za infrastrukturo, Direktorata za letalski in pomorski promet Ministrstva za infrastrukturo in Luke Koper, d. d., glede povzemanja Uredbe o državnem prostorskem načrtu za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru (Ur. l. RS št. 48/11) v predlogu OPN, februar 2020;
- sestanek s predstavniki Direkcije RS za vode za potrebe izdaje pozitivnega drugega mnenja na predlog OPN, julij 2020;
- sestanek in terenski ogled s predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za potrebe izdaje pozitivnega mnenja na predlog OPN, september 2020.

Občina Ankaran je opravila dve javni razgrnitvi dopolnjenega osnutka OPN, čeprav zakon določa le eno razgrnitev. Prva javna razgrnitev je potekala od 17. 6. 2019 do 19. 7. 2019 z javno obravnavo dokumenta, ki je bila v prostorih Osnovne šole Ankaran 27. 6. 2019. Do vseh prejetih pripomb in predlogov je pripravljavec v skladu z ZPNačrt-om zavzel stališča. Nekatere sprejete pripombe in predloge, do katerih je pripravljavec zavzel pozitivno stališče, so bistveno vplivale na vsebino OPN. **Nekatera stališča so bistveno spremenila vsebino razgrnjenega dokumenta, zato se je občina, po posvetu s predstavniki Ministrstva za okolje in prostor, odločila za dodatno oz. ponovno javno razgrnitev.** Predmet ponovne javne razgrnitve so bile le tiste vsebine, ki so se na podlagi pozitivnih stališč do pripomb, podanih na prvi javni razgrnitvi, spremenile. Druga razgrnitev je potekala med 27. 1. 2020 in 27. 2. 2020, javna obravnava akta je bila 30. 1. 2020. Občina je na ponovno razgrnjen dokument prejela dodatnih 30 pripomb, ki so se nanašale na vsebino druge javne razgrnitve OPN, in tudi do teh zavzela stališče.

O javnih obravnavah je Občina Ankaran, kakor o vseh preostalih aktivnostih iz postopka priprave OPN, obveščala javnost in komunicirala v skladu z veljavno zakonodajo, tako prek uradnih objav na občinski spletni strani kot tudi prek medijev. Na javnih obravnavah in v komuniciranju z vsemi zainteresiranimi javnostmi je bilo večkrat pojasnjeno, da **Občina Ankaran pripravlja OPN na podlagi sodobnih smernic prostorskega načrtovanja, s poudarjeno skrbjo za zaščito Ankaranskega polotoka, narave in morja.** Pri tem Občina Ankaran dosledno upošteva veljavno zakonodajo in obrazložitev Ministrstva za okolje in prostor, vezano na temo pravic lastnikov zemljišč, kot tudi napoltila Ustavnega sodišča RS, kot izhaja iz odločbe U-I-139/15 z dne 23. 4. 2020, ter OPN pripravlja s poudarjeno skrbjo za vključevanje zainteresiranih deležnikov in transparentnost celotnega postopka.

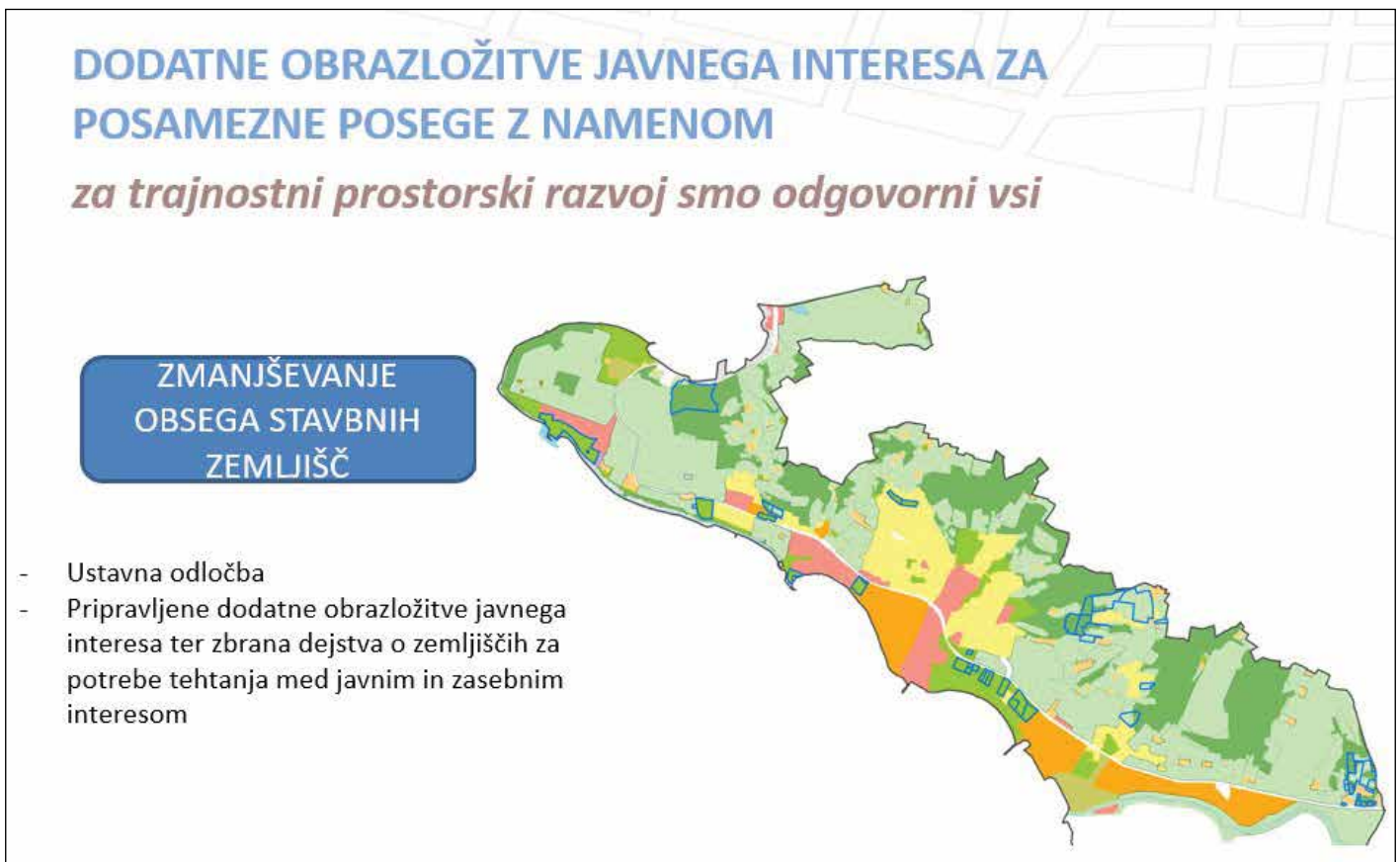
V postopku priprave OPN je Občina Ankaran pridobila:

- 62 pobud občanov in 6 razvojnih programov pomembnejših deležnikov za vnos v osnutek OPN,
- 26 prvih mnenj nosilcev urejanja prostora na osnutek OPN, julij 2018–junij 2019,
- Odločbo MOP, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, o obvezi izvedbe celovite presoje vplivov na okolje, št. 35409-340/2018/16, dne 8. 10. 2018,
- 3 mnenja nosilcev urejanja prostora o ustreznosti okoljskega poročila, september 2018–junij 2019,
- Mnenje MOP, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, o ustreznosti okoljskega poročila, št. 35409-26/2019/16, dne 6. 6. 2019,
- 128 pripomb, ki se nanašajo na vsebine prve javne razgrnitve dopolnjenega osnutka OPN,
- 30 pripomb, ki se nanašajo na vsebine druge javne razgrnitve dopolnjenega osnutka OPN,
- 21 drugih mnenj nosilcev urejanja prostora na predlog OPN, julij 2018–september 2020,
- 9 mnenj nosilcev urejanja prostora o sprejemljivosti vplivov načrta na okolje, september 2018 – september 2020,
- Odločbo MOP, Direktorat za okolje, Sektor za strateško presojo vplivov na okolje, o sprejemljivosti vplivov načrta na okolje, št. 35409-26/2019/33, dne 16. 10. 2020.

5.4. TEHTANJE PRI SPREMINJANJU DOSEDANJE NAMENSKE RABE PROSTORA

Eno izmed temeljnih načel urejanja prostora je tudi načelo prevlade javnega interesa, določeno v 7. členu ZPNačrt. Zakon glede tega določa: *»Pri prostorskem načrtovanju in opremljanju stavbnih zemljišč morajo pristojni državni in občinski organi upoštevati tako javni kot zasebni interes ter ju skladno s cilji prostorskega načrtovanja med seboj skrbno pretehtati, pri čemer zasebni interes ne sme škodovati javnemu.«*

Zakon sicer jasno daje prednost javnemu interesu nad zasebnim, temu je tudi sledila dosedanja ustavnosodna praksa, ki je do sedaj poudarjala, da občine pri urejanju prostora sicer ne smejo ravnati arbitrarno, vendar imajo, ob upoštevanju vseh strokovnih podlag in pravil postopka, pristojnost urejanja prostora in v okviru tega tudi smejo spreminjati namensko rabo posameznih območij. **Ravno tako je Ustavno sodišče RS v vseh svoji odločitvah zavzelo stališče, da namenska raba zemljišča in s tem možnost gradnje na njem ni pridobljena pravica gradnje,** s tem pa ne varovana v okviru ustavne (človekove) pravice do zasebne lastnine.

Slika 16, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Na območju Ankarana so veljali prostorski akti, sprejeti pred skoraj 40 leti, ki so določali namensko rabo stavbnih zemljišč na skoraj polovici območja oziroma na 79 % priobalnega pasu. Takšna namenska raba ni skladna ne z naprednimi smernicami urejanja prostora, ne z veljavnimi zakoni in ratificiranimi mednarodnimi pogodbami, kot tudi ne s pravili stroke in smernicami razvoja prostora v Ankaranu.

Pretekla ureditev bi pomenila širitev razpršene poselitve in razpršene gradnje ter nadaljnje krčenje kmetijskih in gozdnih zemljišč. Ob upoštevanju navedenega dejanskega stanja v prostoru se je Občina Ankaran, upoštevajoč zakonske določbe in ustavno-sodno prakso, vse od začetka priprave občinskega prostorskega načrta zavedala, da bo **s sprejetjem prvega občinskega prostorskega načrta morala spremeniti dotedanjo namensko rabo zemljišč, ki še niso bila pozidana**, saj njihova namenska raba ni skladna z načeli urejanja prostora, s cilji prostorskega načrtovanja in prostorskega razvoja občine.

Da so prostorski akti, ki so se nanašali na območje Ankarana, zastareli in do prostora in narave škodljivi ter da je **za območje Ankarana treba oblikovati in vzpostaviti novo prostorsko politiko**, je javno opozarjala že Pobuda za ustanovitev Občine Ankaran v letu 2009.

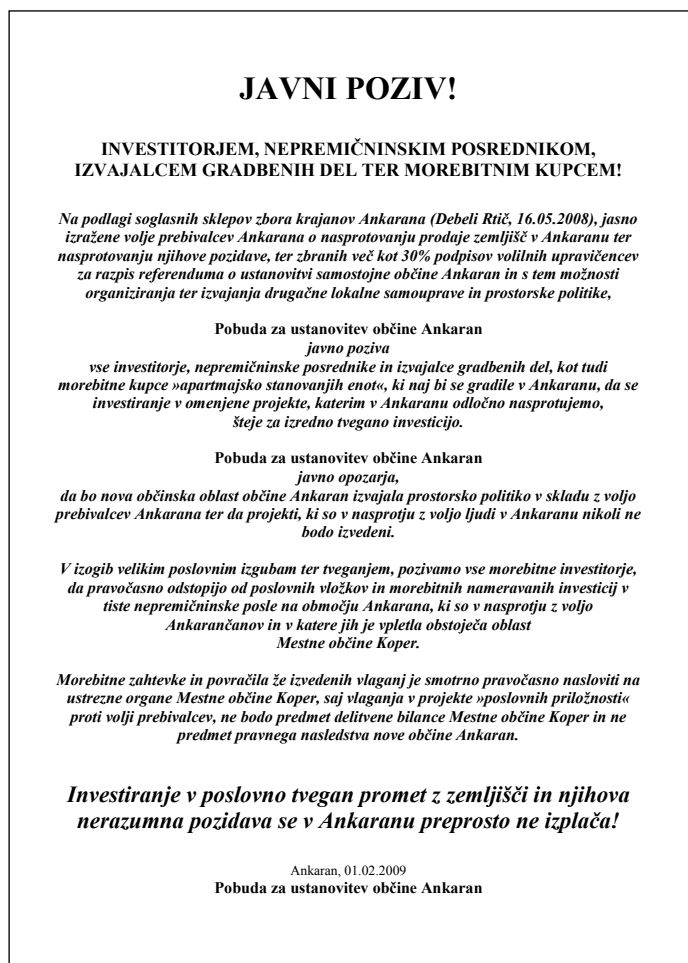
Zato je Občina Ankaran že pri pripravi strokovnih podlag opravila pregled dejanskega in pravnega stanja posameznih območij in nepremičnin, ki se jim s sprejemom OPN Občine Ankaran spreminja namenska raba iz stavbnih v druge rabe. V postopku priprave predloga OPN je bila Občina Ankaran še posebej pozorna na vsa območja, ki so po do sedaj veljavnih prostorskih aktih namenjena za pozidavo (namenska raba območji stavbnih zemljišč) ter se jim s sprejemom OPN spreminja namenska raba v nezazidljivo (v eno izmed rab, ki ne omogoča gradnje – kmetijske, gozdne, vodne ...).

Tako je občina že pri pripravi strokovnih podlag za OPN izkazala posebno skrbnost pri tehtanju, ali je izpolnjen pogoj pravičnega ravnovesja med interesi skupnosti (varstvo okolja, varstvo kulturne dediščine, zaščita značilne naselbinske strukture in pokrajine, cilji prostorskega načrtovanja) in interesi posameznika pri varovanju pravice do mirnega uživanja premoženja.

Pred pripravo osnutka OPN je občina izvedla več delavnic z javnostjo, v okviru katerih je pridobivala različna mnenja in predloge vseh zainteresiranih javnosti ter jih, skupaj s smernicami pristojnih ministrstev in strokovnimi podlagami, upoštevala pri pripravi osnutka OPN. Na takšen način je bilo evidentiranih 48 območij (ena ali več parcel istega lastnika na istem območju), ki so bila predmet tehtanja oziroma opredelitve z vidika iskanja pravičnega ravnovesja med interesi skupnosti, tj. javnim interesom na področju prostorskega načrtovanja, in interesi lastnika zemljišča, varovanimi s pravico iz 33. člena Ustave RS. Na podlagi preveritev je bilo ugotovljeno, da:

- je bilo na dan pridobitve nepremičnine v last 5 obravnavanih območij le delno v stavbni namenski rabi in so šele kasneje postale v celoti stavbne;
- je bilo po sprejetem Sklepu o začetku priprave Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran (24. 6. 2016) in po sprejetih začasnih ukrepih zavarovanja prostora (29. 6. 2016) v last pridobljenih 15 obravnavanih območij;
- je z vidika podlage za pridobitev gradbenega dovoljenja (izvedbeni prostorski akt):
 - na 4 območjih (zemljišče ali več zemljišč skupaj v lasti istega lastnika) v času izdelave OPN že veljal podroben izvedbeni akt,
 - na 3 območjih bilo mogoče graditi na podlagi veljavnih prostorskih ureditvenih pogojev,
 - je bilo na 38 območjih potrebno izdelati podroben prostorski izvedbeni akt (zemljišča niso bila neposredno zazidljiva).

Tako je občina ugotovila, da je na vseh območjih, ki se jim z OPN spreminja namenska raba, že sedaj dejanska raba ohranjena oziroma je točno takšna, kot jo predvideva OPN Občine Ankaran. Ravno tako na večini teh območij (z nekaj izjemami) že do sedaj pridobitev gradbenega dovoljenja ni bila mogoča, saj predhodno niso bili sprejeti izvedbeni prostorski akti, ki bi te gradnje dovoljevali. Na nekaterih območjih, na katerih bi bilo sicer še možno pridobiti gradbeno dovoljenje, so lastniki pridobili lastninsko pravico šele po tem, ko je že bil začet postopek sprejemanja OPN in je bila predvidena skoraj gotova sprememba namenske rabe. Na ta način je **Občina Ankaran v postopku priprave in sprejemanja OPN skrbno ugotovila in presodila vse nje znane**

Slika 17: Javni poziv investitorjem, SVOBODNA AMFORA, Ankaran, 2009

okoliščine, ki jih je bilo treba upoštevati za zagotovitev pravičnega ravnovesja med interesi skupnosti in interesom posameznika, ter na podlagi tega pripravila OPN.

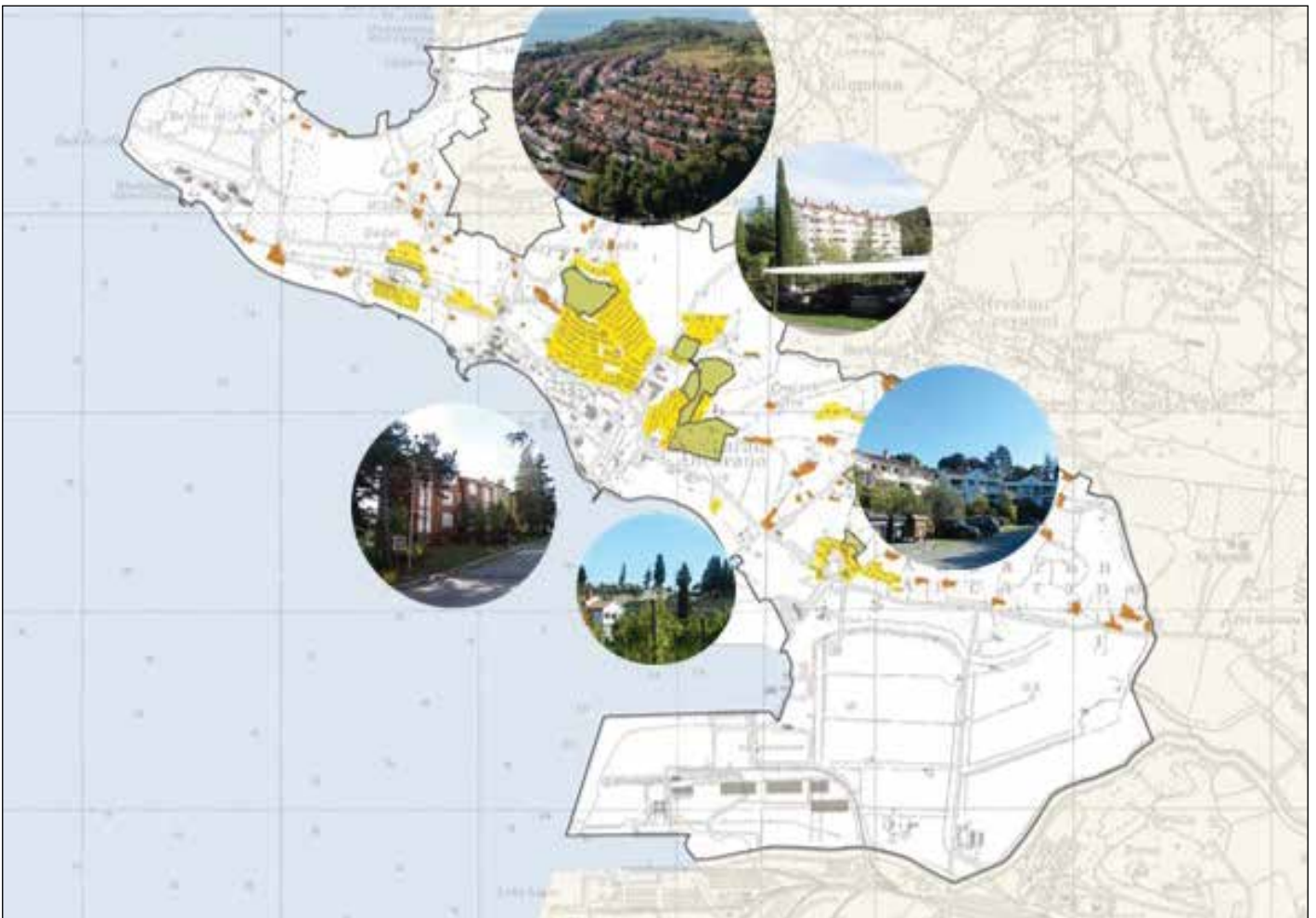
V času izdelanega predloga OPN Občine Ankaran in ob začetem postopku pridobivanja drugih mnenj nosilcev urejanja prostora, je Ustavno sodišče RS v odločbi št. U-I-139/15-16 z dne 23. 4. 2020 spremenilo svoje dosedanje stališče glede presoje ustavnosti in zakonitosti občinskih prostorskih aktov, s katerimi se spreminja obstoječa namenska raba zemljišč iz zazidljivih v nezazidljiva, ter prevlade javnega interesa nad zasebnim oziroma obveznosti občine v zvezi s tem. Glede na navedeno spremembo stališča Ustavnega sodišča RS so strokovne službe občinske uprave Občine Ankaran in izdelovalec akta pred predložitvijo predloga OPN občinskemu svetu v obravnavo in sprejem, ponovno opravile pregled celotnega prostorskega akta ter **na območjih, na katerih se spreminja namenska raba zemljišč, ponovno opravile tehtanje zasebnega in javnega interesa** ter vse dosedanje ugotovitve tehtanja in opredelitve zapisale v dokument, ki je sestavni del gradiv OPN Občine Ankaran.

6. OPN OBČINE ANKARAN OMOGOČA DOLGOROČNI RAZVOJ IN VIŠJO KAKOVOST BIVANJA

V Občini Ankaran se zavzemamo za dolgoročno vzdržen in uravnotežen razvoj, ki upošteva družbene in okoljske vplive. Pri-zadevamo si za vključujoč dialog o gospodarskem razvoju na našem območju. Poleg pristaniške dejavnosti Luke Koper d.d., za katero je predvidena približno tretjina površine naše občine, je ankaransko gospodarstvo usmerjeno predvsem v turizem, zdravstveno in zdraviliško dejavnost ter kmetijstvo. **Prostorski načrt vzpostavlja ustrezno ravnovesje med območji zaščitene narave, območji razvoja in širitve gospodarskih dejavnosti ter območji za poselitev oziroma za bivanje prebivalstva.**

6.1. DODATNE POVRŠINE ZA POSELITEV

Ankaran se je iz majhnega naselja nekaj 10 kmetijskih gospodarstev in nekaj sto prebivalcev od leta 1950 dalje širil in leta 2011 postal samostojna občina, ki v letu 2020 šteje 3.220 prebivalcev. Nadpovprečna starostna struktura v občini je predvsem posledica večjih

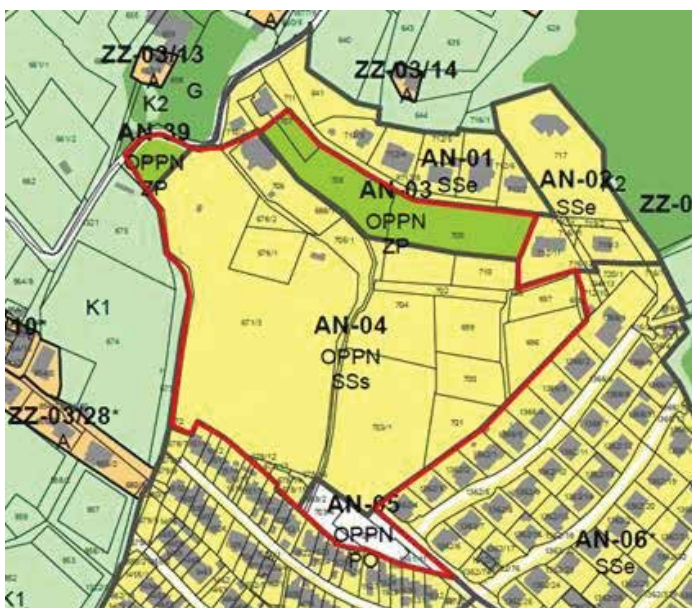
Slika 18, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

valov priseljevanja po zaključku posameznih projektov izgradnje stanovanjskih sosesk v letih 1960–1980. **Demografski podatki pa kažejo, da se bo naselje pomladilo, saj je otrok, rojenih med letoma 2006 in 2014, že sedaj skoraj 300.**

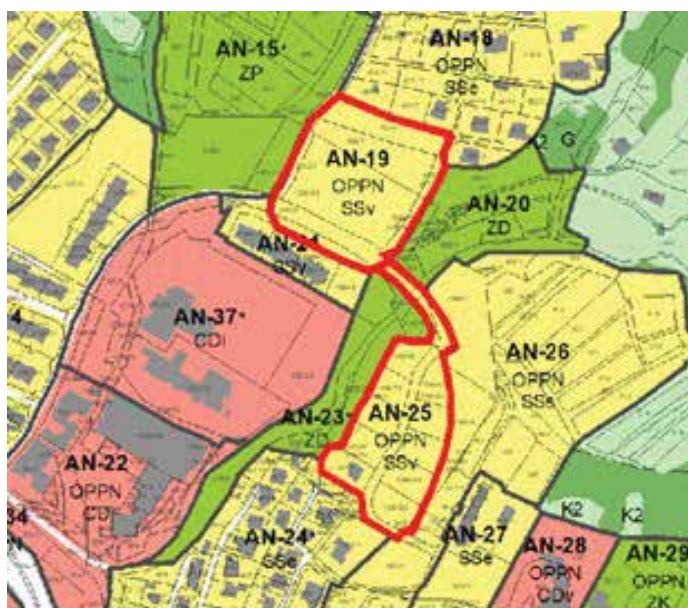
Prostorski načrt določa, da se bivanje usmerja v strnjeno naselje, kjer so zgoščene funkcije naselja in je dostopna komunalna oprema. Predvideva se individualna gradnja srednjih gostot in nizka večstanovanjska gradnja. Za pomembnejša območja so podane programske in oblikovne usmeritve. Izjemoma se v sprejemljivem obsegu ohranijo površine za bivanje tudi izven naselja. Ohranja in podpira se avtohtona zaledna poselitve, tudi z vidika dovoljenih dejavnosti. **Novih razpršenih gradenj pa v prostor ni več dovoljeno umeščati.**

Razvojna vizija Občine Ankaran temelji na demografski projekciji, saj je z njo povezano ustrezno načrtovanje tako stanovanjske gradnje in javne infrastrukture ter centralnih dejavnosti kot tudi razvoj gospodarskih subjektov in gospodarstva. **Občina načrtuje povečanje naselja, s čimer bo število prebivalstva v prihodnosti naraslo do 5.000 prebivalcev.**

Območja, predvidena za dodatno stanovanjsko gradnjo, so (1) Ankaran hrib, (2) Dolge njive, (3) Pod cerkvijo in (4) Pod vrhom. **Skupna površina namenjena dodatni stanovanjski pozidavi naselja znaša 16 ha.**

Slika 19: Območje enot urejanja prostora AN-03 in AN-04, predvideno za gradnjo družinskih stanovanjskih hiš »Ankaran hrib«, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slika 20: Območje enot urejanja prostora AN-19 in AN-25, predvideno za gradnjo bloka oziroma vila blokov za potrebe mladih družin, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Poleg dodatne stanovanjske gradnje, vzpostavitve javne infrastrukture ter izvedbe komunalnega opremljanja **je zato treba ustrezno načrtovati, prostorsko umestiti in izgraditi domala vse objekte obveznih javnih služb in dejavnosti občine:** predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje, kultura, šport, zdravstvo, institucionalno varstvo starejših, upravno središče, oskrbni center s tržnico in ne nazadnje pokopališče. **Naselje bo povezano s priobalnim pasom, četudi je bivanjsko okolje zaradi preteklih urbanističnih napak od obale in morja domala povsem odrezano.**

6.2. SANACIJA RAZPRŠENE POSELITVE

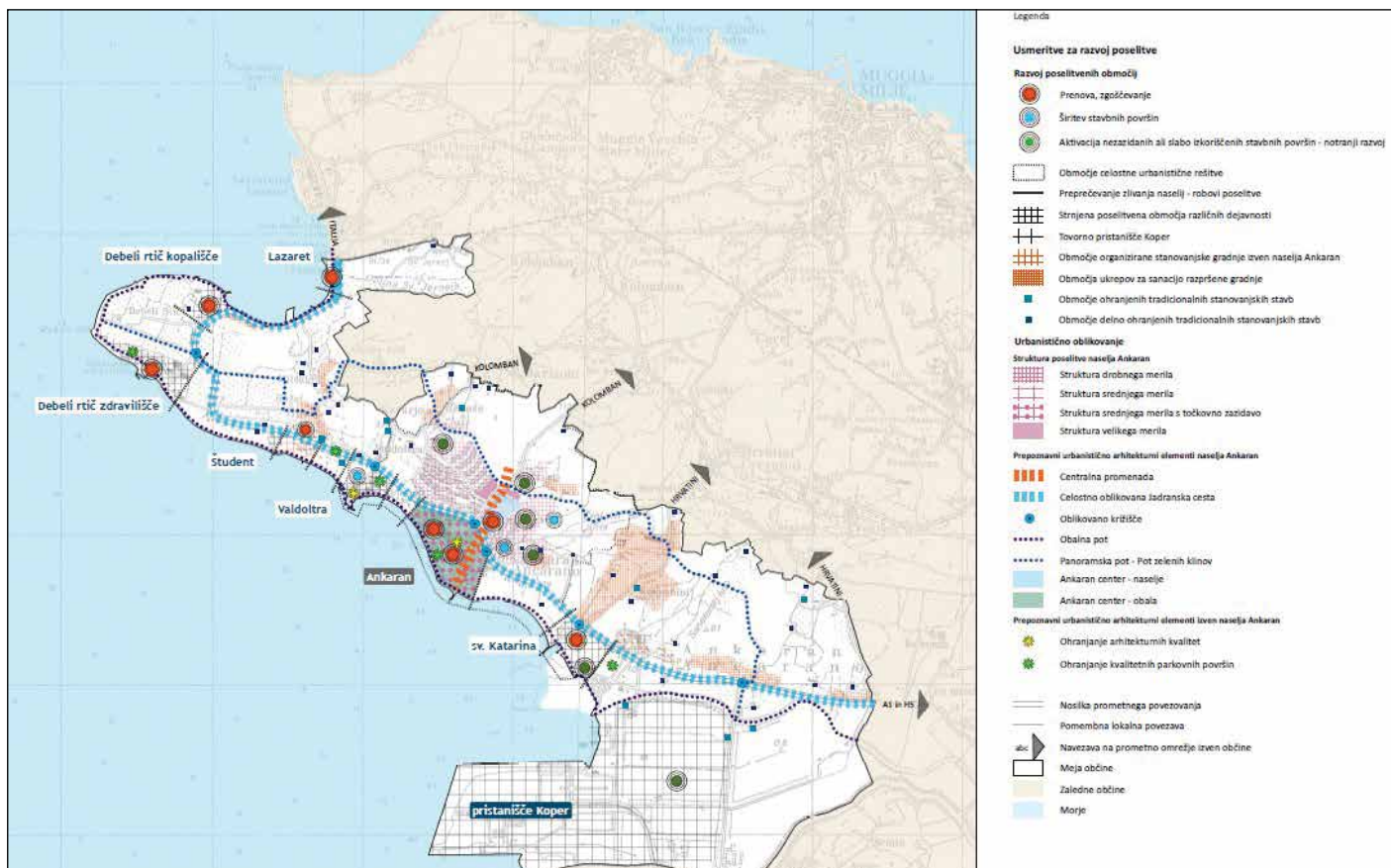
Prepoznavna krajinska podoba naselja, ki jo tvorita kmetijska kulturna krajina in naravni gozd, se ohranja, s sanacijo razpršene gradnje pa tudi izboljšuje. **Omogočajo se predvsem posegi za potrebe kmetijstva, turizma, športa, rekreacije in gospodarske javne infrastrukture.**

S kanalizacijskim omrežjem se opremijo nekatera območja razpršene poselitve in območja sanacije razpršene gradnje (predvsem Razgledna pot, Cesta na Prisoje, Vinogradniška cesta, Ivančičeva cesta ...).

Območja razpršene gradnje na Kolombinih, ob južnem delu Vinogradniške ceste, vzdolž vzhodnega dela Jadranske ceste (Na Logu) in ob Poti na Brido se na podlagi prostorskih izvedbenih pogojev sanirajo iz vidika racionalnejše rabe prostora, zmanjšanja vizualne degradacije z oblikovno sanacijo in iz vidika opremljenosti z infrastrukturo. **Spodbuja se skladnost z avtohtonim oblikovanjem, predvsem pri uporabi materialov in pri principih zraščanja objektov.** Na območjih se vzpostavi manjkajoče ali sanira neustrezno kanalizacijsko omrežje. Območja se z ločenimi pešpotmi v zaledju ali pločniki vzdolž obstoječih prometnic povežejo

z naseljem Ankaran ter s postajališči javnega potniškega prometa, posredno tudi s kolesarskim omrežjem. Sanira se cestna infrastruktura.

Območji nekdanje stanovanjske gradnje izven naselja Ankaran (Oltra in Sončni park) se sanirata na način, da se vzpostavijo ustrezne peš in kolesarske povezave do naselja Ankaran. **Z ustrezno umestitvijo postajališč se območji vključita v mrežo javnega potniškega prometa.** Ohranjajo se javne utrjene in zelene površine znotraj obeh območij.

Slika 21: Usmeritve za razvoj poselitve in celovito prenovo, vir: strateški del OPN Občine Ankaran

6.3. BOLJŠI POGOJI ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

Objekt Osnovne šole Ankaran je bil kot podružnična šola za prvih 5 razredov takratne osemletke zgrajen leta 1991. Kljub dograditvi leta 2007, ki je zagotovila prostore za izvajanje devetletke v celoti, **je šola že sedaj na robu svojih zmogljivosti, predvsem pri izvajanju športnega pouka.** Obstoječa telovadnica je podstandardna in ne omogoča sočasne izvedbe pouka za več skupin učencev. Trend rasti vpisa učencev v ankaransko osnovno šolo zadnja leta vse pogosteje pomeni vpis dveh oddelkov v 1. razred in dodatno prostorsko obremenitev. **Vrtec Ankaran** je novejši, zgrajen leta 2010, **a je bil že ob odprtju prostorsko neustrezen.** Zaradi hudih napak pri gradnji ga v letu 2021 čaka obsežna sanacija, v naslednjih letih pa je treba zaradi povečevanja vpisa otrok načrtovati tudi prizidek z dodatnimi igralnicami.

Na podlagi strokovnih podlag in utemeljenih potreb po širitvi je pripravljen projekt izgradnje prizidka osnovne šole in vrta ter nove telovadnice. Projekt je predviden za fazno izvedbo; prva faza predvideva izgradnjo šolske športne dvorane, druga pa prizidek vrta in šole.

Pri preizkusu statične trdnosti objekta šole pa je bilo nadalje ugotovljeno, da je treba objekt zaradi prvotne nekvalitetne gradnje dodatno temeljiti.

Glede na obseg potrebnih popravil, sanacij in prenov obstoječih zastarelih objektov ter višine potrebnih sredstev za temeljito ureditev vrta in osnovne šole za potrebe naselja s 5.000 prebivalci, se postavlja utemeljeno vprašanje, ali ni **racionalnejše zgraditi novih in sodobnejših objektov šole in vrta.** Glede na dimenzije načrtovane telovadnice pa se postavlja tudi **vprašanje o ustreznosti prostorske umestitve** vseh objektov predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja neposredno v obstoječe stanovanjsko območje, ki je bilo določeno na podlagi povsem drugih prostorskih aktov in standardov **pred več kot tridesetimi leti.**

Sliki 22 in 23: Potrebna širitev (v modri barvi) osnovne šole in vrtca, vir: Projektna naloga Občine Ankaran

Območje se že danes izkazuje kot problematično tudi iz vidika dostopnosti in prometne varnosti. **OPN omogoča preselitev šole in vrtca ter izgradnjo telovadnice na primernejšem mestu**; kot možnost nadomestne lokacije zanje ponuja območje centralnih dejavnosti, ki se razteza od centra naselja do morja.

6.4. IZGRADNJA OBJEKTOV ZA OSKRBO IN IZVAJANJE PROGRAMOV S PODROČJA SOCIALE, KULTURE IN JAVNE UPRAVE

Prostorski načrt **spreminja nepozidana območja centralnih dejavnosti** v vzhodnem delu Ankaran (Na Logu) in na območju zaselka Kolombini ter ta zemljišča vrača v današnjo dejansko rabo (kmetijska zemljišča, gozd). **Območja centralnih dejavnosti so umeščena bližje ljudem**, v območje naselja, v središčno os od naselja do obale.

Slika 24, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Na območju od središča naselja Ankaran do obale je predvidena ureditev središčne/glavne peš promenade, ki poveže mesto z morjem. Ob promenadi se umestijo centralne dejavnosti za zagotavljanje oskrbe naselja in prebivalcev:

- (1) podzemna parkirna hiša,
- (2) trgovsko-oskrbni center,
- (3) upravno središče (upravni posli iz lokalne in državne pristojnosti),
- (4) zdravstveni dom, lekarna,

- (5) center dnevni aktivnosti in dnevni center za starejše, dom za starejše, oskrbovana stanovanja in sistem mobilnosti za starejše,
- (6) kulturni dom in knjižnica,
- (7) učni center praktičnih tehniških in pomorskih veščin za mlade.

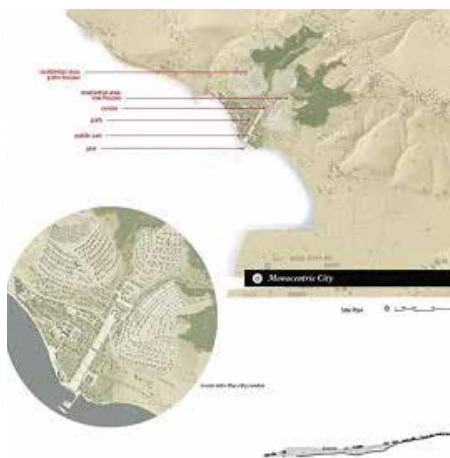
Območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim, ter osrednja območja dejavnosti lokalnega pomena, kot so območja historičnega ali novih središč, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih in podobnih dejavnosti, **predstavljajo jedro urbane središča Ankarana.**

Občina Ankaran bo podrobnejši načrt razvoja infrastrukture za namen izvajanja centralnih storitvenih in družbenih dejavnosti ter umestitev le-teh znotraj območja enote urejanja prostora OPN, zaradi pomena in obsega gradiva, predstavila v ločeni publikaciji.

Na južnem delu centralne peš promenade se uredi **Osrednji pomol Ankaran (Adria)**, ki bo predstavljal novo vstopno točko v četrto slovensko obmorsko središče z morske strani in bo namenjen domačemu in mednarodnemu javnemu potniškemu prometu.

Slika 25: Odsek predvidene pod nivojske umestitve Regionalne ceste R2-406/1407, vir: Občina Ankaran

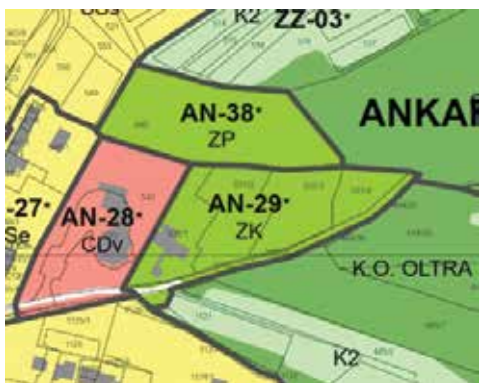
Slika 26: Povezava naselja z morjem in spremljajočimi centralnimi dejavnostmi, vir: Prostorski razvojni scenarij Občine Ankaran

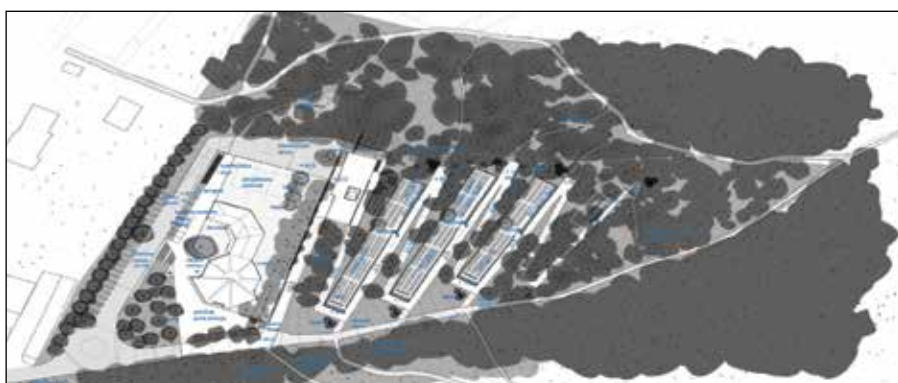
Slika 27: Centralna promenada za povezavo naselja z morjem in spremljajočimi centralnimi dejavnostmi, vir: Celostna prometna strategija Občine Ankaran

6.5. POKOPALIŠČE

OPN na območju enot urejanja prostora AN-28, AN-29 in AN-38 omogoča izgradnjo pokopališča in ureditev območja cerkve. Ureditev dostojnega prostora za pokop in parka za spomin na umrle je eden izmed ključnih projektov, na katerega občani čakajo že vrsto let. Pokopališče je bilo na obravnavano lokacijo umeščeno že s prostorskimi načrti Mestne občine Koper, zanj je bil izdelan zazidalni načrt, po katerem se je začela tudi gradnja, ki je bila zaradi spremenjenih interesov takratne občine ustavljena, območje pa je bilo namenjeno turizmu.

Slika 28: Območje enot urejanja prostora AN-28, AN-29 in AN-38; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slika 29: Ankaransko pokopališče, ureditvena situacija; vir: Občina Ankaran

Po konstituiranju je Občina Ankaran te nepremičnine ponovno pridobila v občinsko last in začela s postopki za ureditev pokopališča. Danes stoji na območju zapuščen nedokončan objekt. Zahodno, nižje od območja pokopališča, je cerkev Sv. Nikolaja, ki je programsko in fizično ločena od območja pokopališča. Odprte površine območja niso ustrezno urejene. **Občina je izvedla in zaključila arhitekturni natečaj za izbiro idejne rešitve ter z občinskim prostorskim načrtom objekt in območje umestila v prostor.** V sodelovanju z Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije je bil izveden enostopenjski, projektni natečaj za izbiro strokovno najprimernejše rešitve. **Pokopališče je trenutno v sklepni fazi projektiranja.** Po časovnici projekta je začetek gradnje pokopališča previden v letu 2021, zaključek pa v letu 2023.

Slika 30: Ankaransko pokopališče, IDZ – Poslovilni objekt ; vir: Občina Ankaran

Slika 31: Ankaransko pokopališče, IDZ – Grobna polja; vir: Občina Ankaran

7. RAZVOJ EKONOMSKIH IN GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI

Na območju Občine Ankaran se nahajajo večji subjekti in objekti v lasti ali s pristojnostmi države.

IZVEDBENI DEL OPN

OBMOČJA ZA ZDRAVSTVENO, ZDRAVILIŠKO, OBŠOLSKO IN OBRAMBNO DEJAVNOST in PRISTANIŠČE

- Območja v osnovi niso namenjena občanom.
- V območja se umešča družbene dejavnosti ,državnega' pomena, saj zaradi izjemnosti lokacije ob morju praviloma ne morejo biti umeščena druge
- Za območja družbenih dejavnosti se zagotavlja javna dostopnost parkovnih površin in obale.

Slika 32, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Posebnost prostorskega načrtovanja občine predstavlja dejstvo, da je na območju Ankarana zgodovinsko prisotnih več subjektov nacionalnega pomena. Poleg mednarodnega pristanišča in družbe Luka Koper, d. d., še 430. mornariški divizion in Vojašnica slovenskih pomorščakov, Adria, Turistično podjetje, d. o. o., Ortopedska bolnišnica Valdoltra, nepremičnine RS v uporabi Ministrstva za obrambo (MORS), Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) in Ministrstva za zdravje (MZ), regionalna cesta R2-406/1407 ter Mladinsko zdravilišče in letovišče Rdečega križa Slovenije (MZL RKS) Debeli rtič, **ki tudi sami potrebujejo in načrtujejo razvoj, širi-**

tev, nadgradnjo ali posodobitev lastne infrastrukture, s tem pa tudi ustrezno umestitev v prostor na območju občine. **Skupne površine za dejavnosti »državnega pomena« na območju Ankarana znašajo kar več kot 1/3 površine občine.**

Območja za izvajanje navedenih dejavnosti v večini primerov ne morejo biti in niso brez omejitev dostopna občanom in javnosti, zato je bilo razvojno in prostorsko načrtovanje Ankarana, poleg ureditve med pristojnostmi občine (OPN) in Republike Slovenije (DPN, PPN), **treba harmonizirati in uskladiti** tudi glede razvojnih in prostorskih potreb vseh državnih in ostalih deležnikov na območju občine.

Občina je z državo nedavno dosegla pomembne dogovore in sklenila pogodbe, ki predstavljajo velik korak naprej v sodelovanju ter pomenijo začetek urejanja odprtih vprašanj in odnosov med Republiko Slovenijo in Občino Ankaran. Poleg tega dogovori omogočajo začetek urejanja ključne cestne infrastrukture, lokalnega pristanišča, športnih površin in druge prepotrebne infrastrukture lokalnega pomena za Občino Ankaran.

7.1. PRISTANIŠKA IN LOGISTIČNA DEJAVNOST

Pristanišče za mednarodni promet nedvomno predstavlja eno izmed najpomembnejših državnih infrastrukturnih območij in objektov na območju Občine Ankaran, naravna danost morske obale in morja ter dostop na odprto morje pa Slovenijo na mednarodnem zemljevidu umeščata med redke in vplivne države s pomorsko tradicijo. Vendar slovensko pristanišče urbanistično ni pravilno zasnovano in je prostorsko neustrezno umeščeno, načrtovano in grajeno pa je na nekaterih konceptualno zgrešenih, predvsem pa zastarelih izhodiščih.

Slika 33: Območje pristanišča, foto: www.zelenaslovenija.si

V pristanišču je treba izpeljati prestrukturiranje pretovorne dejavnosti in blagovnega prometa. Opustiti je treba pretovor in skladiščenje premoga, železove rude in drugih razsutih tovorov ter kerozina, kot tudi pretovor in skladiščenje živih živali, ter se usmeriti v pretovor ekološko in etično nespornih ter tehnološko kompleksnejših tovorov višje dodane vrednosti.

Vzporedno s procesom prestrukturiranja in elektrifikacije pristanišča je treba opraviti temeljito **analizo in re-evalvacijo prostorskih potreb pristanišča.** Obstoječi DPN za pristanišče v več delih temelji na neoptimalni in nesmotrni uporabi zalednih površin oz. prostora, na zgrešeni namembnosti pomolov in posledično na neoptimalni dolžini operativne obale in priveznih mestih za ladje. Koncept graditve in širitve pristanišča v morje namesto v ravninsko zaledje (ki je odločilna, a spregledana naravna prednost koprskega pristanišča!), **predstavlja največjo urbanistično in arhitekturno napako, ki pa jo je delno mogoče popraviti.**

Umestitev pristaniške dejavnosti in območje ureja Vladna uredba o državnem prostorskem načrtu (DPN) za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru (Ljubljana, junij 2011) in **nista del Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran.**

7.2. ZDRAVSTVENA DEJAVNOST

Ortopedska bolnišnica Valdoltra s 111-letno tradicijo predstavlja poseben pomen za Slovenijo in je ponos slovenske medicine v domačih in tujih strokovnih krogih. Je največja tovrstna ustanova v Sloveniji, ki pokriva skoraj 50 % zmogljivosti slovenske ortopedije. **Sodeluje z vsemi domačimi in številnimi tujimi zdravstvenimi centri v Evropi in ZDA, večkrat tudi v skupnih projektih pri uvajanju najsodobnejših operativnih in terapevtskih metod.** Bolnišnica, kot javni zdravstveni zavod v lasti Republike Slovenije, opravlja zdravstveno dejavnost na sekundarni in terciarni ravni, tako da zdravi obolenja in poškodbe lokomotornega aparata, s posebno usmeritvijo v artroplastiko, obolenja in deformacijo hrbtenice, endoskopijo, športni travmatizem, kostno-sklepno tuberkulozo in ortopedsko septiko za celotno območje RS.

Slike 34 v sklopu: Ortopedska bolnišnica Valdoltra, foto: www.ob-valdotra.si; www.delo.si; www.ustanove.zdravstvena.info

Bolnišnica zaposluje visoko izobražen, kompetenten in motiviran kader. Opremljena je z najsodobnejšo medicinsko opremo, ki omogoča uporabo vrhunskih metod pri zdravstveni obravnavi in oskrbi bolnika. Z raziskavami in aktivno udeležbo v raziskovalnih projektih, spodbujanjem doktorskega študija in habilitacij zaposlenih ter aktivnim objavljanjem znanstvenih člankov in čedalje večjo prepoznavnostjo v strokovni javnosti **OBV prispeva k razvoju znanosti in medicine.**

V pripravi dolgoročnega strateškega razvoja Občine Ankaran je v poglavju upravljanja ekonomskih virov lokalne skupnosti poleg zdraviliške in turistične **prav zdravstvena dejavnost prepoznana kot ena izmed strateških usmeritev.** Občina Ankaran tako na strateškem kot na izvedbenem nivoju podpira razvoj in delovanje Ortopedske bolnišnice Valdoltra. **Za potrebe razvoja**

Slika 35: Območje predvideno za širitev in razvoj zdravstvene dejavnosti, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

izključno zdravstvene dejavnosti je predvidela obsežno širitev stavbnih površin proti zahodu ob Jadranski cesti (približno 1,1 ha), kar je največja širitev stavbnih površin za namen razvoja dejavnosti v OPN Ankaran.

V območje enote urejanja prostora AO-08 za razvoj zdravstvene dejavnosti se umesti tudi podzemna garažna hiša z uvozom neposredno z državne ceste (Jadranska cesta). Predvsem v času zmanjšane obsega obratovanja bolnišnice (poletje) se del parkirnih mest nameni tudi javni uporabi, in sicer za obiskovalce Krajinskega parka Debeli rtič in priobalnega pasu Valdoltra (pomol, kopališče, kulturni dogodki v organizaciji Občine Ankaran). **Na strehe objektov se namesti sončna elektrarna za samooskrbo bolnišnice.** Obstoječa kategorizirana cesta, ki po zahodnem delu obstoječega bolnišničnega kompleksa povezuje pomol in Jadransko cesto, ohrani značaj javne ceste.

7.3. ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Mladinsko zdravilišče in letovišče Rdečega križa Slovenije Debeli rtič je center zdravja za otroke in mladostnike. Z enkratno lego, blagodejno mikroklimo ter ustreznimi sodobnimi medicinskimi, terapevtskimi in športnimi kapacitetami že vrsto let uspešno prispeva h kurativi in preventivi zdravstvenih stanj otrok in mladostnikov. Kot del Rdečega križa Slovenije deluje skladno s temeljnimi načeli in **spodbuja ter širi vrednote zdravja in zdravega življenja s praktičnimi programi varovanja in krepitve zdravja.**

Zamisel o nastanku zdravilišča in letovišča za otroke na Debelem rtiču se je porodila leta 1955, s pomočjo prostovoljcev pa je prvih 100 otrok na letovanje prišlo junija leta 1956. S pomočjo donacij ter prostovoljnega dela se je Mladinsko zdravilišče preko let postopoma dograjevalo in dobivalo današnjo podobo, njegova skrb in poslanstvo pa se tudi v današnjem času kaže kot udeležanje vizije, ki je nastala leta 1955. **Čudovito okolje in izpopolnjena infrastruktura pripomoreta k izjemi krepitvi zdravja in boljšemu počutju.**

Slika 36: Mladinsko zdravilišče in letovišče Rdečega križa Slovenije Debeli rtič, foto: www.zdravilisce-debelirtic.si

V območje enot urejanja prostora DB-09, DB-10, DB-11 in DB-16 se umeščajo objekti mladinskega zdravilišča, ki obsegajo zdraviliške in zdravstvene vsebine, nastanitvene kapacitete za otroke in mladino (ter njihove spremljevalce) v času rehabilitacije, zdravljenja oziroma letovanja, notranje in zunanje športne objekte in druge spremljajoče vsebine ter park in kopališče. Dovoljujejo se dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, gostinstva in športnorekreacijske dejavnosti.

Omogoči se javno dostopnost območja, zagotavlja se odprtost prostora na parkovnem delu in prehodnost obale. Parkovne površine se ohranjajo. **Prostorski načrt omogoča povečanje nastanitvenih kapacitet Mladinskega zdravilišča z nadzidavo ali nadomestno gradnjo mladinskih domov do etažnosti P+2. Na strehe objektov se namesti sončna elektrarna za samooskrbo zdravilišča.**

Slika 37: Območje CD, predvideno za razvoj zdraviliške dejavnosti, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

7.4. RAZVOJ TURIZMA

Strateška vizija slovenskega turizma Slovenijo opredeljuje kot **globalno zeleno butično destinacijo za zahtevnega obiskovalca, ki išče raznolika in aktivna doživetja, mir in osebne koristi** (Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, STO, 2017). V skladu z zastavljeno vizijo so poudarjena edinstvena, avtentična doživetja vrhunske kakovosti, ki sledijo **cilju zelene butične destinacije za 5-zvezdična doživetja**.

Slovenija je majhna turistična destinacija, a izkustveno raznolika in bogata, zato mora stremeti k visoko vrednostni turistični filozofiji pri razvoju turizma ter se izogniti konkuriranju na trgu z nizkimi stroški in filozofijo množičnega turizma. **Slovenski turizem se je zato usmeril v trajnostni, zelen in odgovoren razvoj.** Živahen, poglobljen in interaktiven zeleni, trajnostni turizem je namreč ključna prednost destinacije. Skladno s tem vsi ključni deležniki slovenskega turizma podpirajo ohranjanje in varovanje naravnih ter kulturnih danosti in dediščine ter odgovorno in trajnostno turistično valorizacijo. Slovenija postaja atraktivna in prepoznavna zelena destinacija za zahtevne obiskovalce in je v zadnjih letih prejela nekaj prestižnih nagrad na področju razvoja trajnostnega turizma.

Smernice razvoja, povezane z vizijo slovenskega turizma, so pisane na kožo Ankaranskemu polotoku, ki je del makro destinacije slovenskega turizma – Mediteranske Slovenije, ki kaže svojo lepoto v soncu in zelenem podeželju z izvirno kulinariko ter divjimi rastlinami. Prav **ugodna prisojna lega, blaga klima in bujno sredozemsko rastlinje so vplivali na razvoj turizma v Ankaranu.** Že v preteklosti so prihajali menihi iz drugih krajev, da so si nabirali moči v samostanu Sv. Nikolaja. Ankaran, ki leži na južnem pobočju Ankaranskega polotoka, tik ob italijanski meji, od slovenske prestolnice pa je oddaljen le uro vožnje, obiskovalce očara s svojo naravo, morjem, zelenimi pobočji, vinogradi in oljčniki, ki ustvarjajo občutke domačnosti, sproščenosti in prijaznosti. **Narava in blaga sredozemska klima, zaradi katere je tudi zima mila, kar vabita na plan, na sprehode in kolesarske izlete.**

Navedene danosti so odlično izhodišče **za razvoj Ankarana kot družinske, športne, zdraviliške in rehabilitacijske ter naravovarstvene turistične destinacije, kar sovпада s ponudbo turizma za 3. življenjsko obdobje in konceptom 'Otoka zelenih zakladov'.** Občina Ankaran bo pri nadaljnjem razvoju z vso skrbnostjo gradila na naravni dediščini, izkoristila bo bližino morja in ugodne vremenske pogoje ter jih nadgradila s potrebno turistično infrastrukturo.

Načrtovanje turističnih dejavnosti pa mora biti **premišljeno in s poslušom za varovanje kakovosti prostora, ki je lahko zaradi pretiranega obiska in neustreznega načrtovanja rabe tudi uničen** (npr. območja klifov in obrežno močvirje). Razvijati je treba odgovorni turizem, ki spoštuje potrebe okolja in ljudi, ki tu živimo, kakor tudi lokalnega gospodarstva in obiskovalcev. To-

Slika 38, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

vrsten trajnostni razvoj ni več trend, temveč način življenja in nujnost pri načrtovanju turizma. Trajnost je vpeta v vse ukrepe in aktivnosti, zato bo v občini pomemben poudarek na:

- razvoju takih oblik turizma, ki ne obremenjujejo zgolj obalnega pasu in morja,
- razvoju oblik turizma, ki območja ne obremenjujejo zgolj v poletnih mesecih.

Dodatno se spodbuja turistična dejavnost, vezana na ekstenzivno kmetijstvo in gastronomsko ponudbo, ki naj se odvija v obstoječih objektih prepoznavne arhitekturne kakovosti v zalednih delih občine, v manjši meri pa v obalnem pasu.

Obstoječa turistična območja s turistično infrastrukturo se ohranjajo in izboljšujejo – območje Nikolaja, območje Študenta, območje Sv. Katarine, območje kopališča Debeli rtič; nekatere pa se prestrukturira – območje Ankaran center obala, ki se prestrukturira v območje za centralne-družbene dejavnosti, delno tudi območje kopališča Debeli rtič, ki postane del javne infrastrukture za delovanje krajinskega parka.

Nastanitvene kapacitete se še naprej zagotavljajo predvsem na območju Nikolaja, za kampiranje kot obliko nastanitvenih kapacitet pa se namenljajo dodatne in nadomestne površine na območju Krajinskega parka Debeli rtič, območju Študenta in ponekod v zaledju. **Namenska raba prostora za turizem se poveča na 13,15 ha. Spodbuja se dvig kakovosti ponudbe (hotel, eko hiške, glamping ...).**

7.4.1. Hotelska nastanitve

Adria Ankaran je največji ponudnik turističnih storitev v naši občini. Z dodatnim naborom storitev pa za domače in tuje goste skrbijo **tudi manjši hoteli in sobodajalci.** Obiskovalci naše občine so deležni klasičnih in nadstandardnih turističnih storitev, kar **občino uvršča med najbolj priljubljene turistične točke v Sloveniji.**

Z vidika trajnostnega zelenega razvoja je turistična panoga v Ankaranu danes postavljena pred odlično izhodišče oz. nov razvojni potencial. Umeščenost lokacije v makro destinacijo Mediteranska Slovenija opredeljuje glavne karakteristike mikrolokacije: mediteranska raznolikost, kraška naravna čudesa, vabljava in lahko dostopna sredozemska mesteca, tesno povezana z zelenim istrskim podeželjem, podzemna čudesa, gastronomska ponudba z vrhunskimi vini. **Kot nosilni produkti za to okolje so definirani: poslovna srečanja in dogodki, sonce in morje, zdravje in dobro počutje ter gastronomija.** Če se k temu dodajo še lokalna skrb za naravo, trajnostni razvoj občine ter bližnji Krajinski park Debeli rtič, ima turizem izvrstne možnosti oziroma konkurenčne prednosti za prihodnji razvoj.

7.4.1.1. Hotel Convent

Nekdanji benediktinski samostan, danes osrednji hotelski objekt, je izreden kulturni spomenik z bogato zgodovino, kjer se združujeta kulturna dediščina in zahtevnejši gostje. Kompleks obstoječih samostojnih vil in apartmajev, postavljenih v njegovo neposredno okolico, smiselno dopolnjuje hotelsko ponudbo. Nedavna vlaganja družbe v vile in apartmaje, pestrost ponudbe, dvig kakovosti storitev in oblikovanje inovativnih turističnih proizvodov izkazujejo, da je v tem segmentu zaznan potencial za nadaljnji razvoj in krepitev ponudbe. **Priznanje Turistično-gostinske zbornice Slovenije za turistični razvoj, ki ga je družba dobila novembra 2019, pa potrjuje, da je družba izbrala pravo pot.**

Hotel Convent in obstoječe vile ter apartmaji predstavljajo jedro turističnih nastanitvev, ki se nahaja znotraj območja enot urejanja prostora AO-05 in AO-06 in na katerih je smiselno in potrebno graditi zgodbo tudi v prihodnje. Hotel s svojo zgodbo že v osnovi ponuja drugačno nastanitvev, saj se zaradi svoje umeščenosti v nekdanji samostan diferencira tako od standardnih hotelskih gradenj kot od doživetij. Pri tem je kontinuirana krepitev vlaganj v kakovostne nastanitvene kapacitete (hotel in spremljajoče vile ter apartmaji) tesno povezana tudi z **okrepljenim promoviranjem kulturne dediščine** kot tudi z dodatnimi vlaganji v **vrhunsko gastronomsko ponudbo.** Družba je v zadnjem obdobju okrepila gostinsko ponudbo, kar je že izkazano v porasti prihodkov od gostinskih storitev, vendar je za potrebe butične destinacije treba napore okrepiti. Umeščenost v mediteransko regijo ter

Slike 39 v sklopu: Nastanitvene kapacitete hotelskega in apartmajskega tipa v resortu Adria Ankaran, Foto: www.adria-ankaran.si

zelena okolica ponujata številne priložnosti za sinergijsko povezovanje izbranih okusov in lokalne kulinarike.

Neposredna lega območja ob morju in dostop z morske strani ponujata možnost organizacije **javnega potniškega pomorskega prometa** kot dopolnitev ali ekvivalent javnemu potniškemu kopenskemu prometu, hkrati pa omogočata dodatne vodne športe (jadranje, veslanje, supanje).

Upoštevač starostno strukturo gostov kot tudi značilnosti lokalne umestitve, je smiselno hotel in pripadajoče nastanitve usmeriti tudi v **turizem po meri starejših gostov in obiskovalcev**, ki iščejo mirne, sproščujoče destinacije, wellness ter naravno okolje. Primeren preplet nastanitvene in dodatne ponudbe bi lahko v ta segment privabil ne le prenočitvene goste, temveč tudi prebivalce in/ali dnevne goste. Glede na usmeritev občine v vzpostavitev Centra dnevnih aktivnosti za starejše in pridobitev statusa »Občine po meri invalidov« je **smiselno razmisliti tudi o skupnem konceptu gospodarske družbe Adria, Turistično podjetje d. o. o., in Občine Ankaran pri urejanju ustreznih infrastrukturnih kapacitet na področju skrbi za starejše.**

7.4.1.2. Hotel Rezidenca Ortus

Slika 40: Hotel Rezidenca Ortus, Foto: www.rezidencaortus.si

Hotel Rezidenca Ortus, oddaljen od morja le 250 m, se nahaja na čudoviti in mirni lokaciji in je le 5 km oddaljen od italijanskega mesteca Milje. **V idilični naravi slovenske Istre omogoča za sproščanje in notranji mir.** Hotel ponuja prestiž in ekskluzivnost, ki združujeta luksuz in intimo izjemnega bivanja. **Butični dizajn hotela je primeren za vse, ki izbirajo mondano udobje in zasebnost.** Lokacija je odlična izhodiščna točka za vse kolesarje in pohodnike, ki radi uživajo v barviti pokrajini slovenske Istre. Območje nastanitve ponuja vse, od kratkih sprehodov, do zahtevnejših tur po pobočjih zelene narave.

7.4.1.3. Zasebna nastanitvena ponudba – RAZPRŠENI HOTEL

Za domače in tuje goste v Ankaranu skrbijo tudi manjši hoteli in zasebni ponudniki apartmajev in sob. Teh je iz leta v leto več, zato se kaže potreba po nadgradnji ponudbe. Ena izmed inovativnih možnosti je tako imenovani **razpršeni hotel, vrsta nastanitve, pri kateri sobe zagotavlja več ponudnikov na različnih lokacijah, v različnih ambientih, določeni elementi pa so skupni, kot na primer recepcija, kulinarčna ponudba oz. restavracija, različne aktivnosti ipd.** Cilj tovrstne ponudbe je ohraniti originalne objekte kraja, preprečiti gradnje, ki so izključno namenjene turistom, in tako preprečiti izolacijo gostov ter spodbuditi ohranjanje dediščine in avtentičnosti kraja. **Razpršeni hotel je turistična nastanitev, ki je del domače skupnosti.**

V Ankaranu je bila prepoznana potreba po povezovanju manjših ponudnikov nastanitve, in sicer pri nujenju podpore za uspešno delovanje, predvsem na področjih, **kot so informacijske tehnologije, povezane s turizmom, digitalni marketing**, ki je za marsikaterega manjšega ponudnika veliko bolj dostopen kot klasični načini promocije. Poleg tega je bila prepoznana potreba po **uvedbi standardov kakovosti za doseganje 5-zvezdične ponudbe Ankarana kot zelene butične destinacije.**

Standardi kakovosti niso namenjeni le zagotavljanju kakovosti nastanitvenih obratov, temveč gre za zagotavljanje celovite kakovosti turistične ponudbe in izkušnje turista na posamezni destinaciji, kar je tudi skladno z vizijo razvoja slovenskega turizma. **Reprezentativnost in vizija zelene butične destinacije** se namreč dosegata z jasno opredeljenimi kriteriji, ki služijo kot vodilo za oblikovanje raznolike in avtentične lokalne ponudbe.

Slika 41: Turisticoinformacijski center Ankaran, foto: Občina Ankaran

Turistično informacijski center Ankaran se tukaj kaže kot stičišče, ki ponudnike povezuje in jim nudi primerno podporo, dolgoročno pa bo postal povezovalni člen razpršenega hotela, t. i. skupna recepcija razpršenega hotela, ter s tem nadgradil vlogo, ki jo že sedaj delno opravlja, in sicer z nudenjem pomoči turistom pri iskanju prostih nastanitev.

7.4.2. Kampiranje

7.4.2.1. Kamp na območju Krajinskega parka Debeli rtič

Krajinski park Debeli rtič, ki se razteza od Valdoltre do zaliva Sv. Jerneja, je bil ustanovljen leta 2018 s ciljem zaščite narave in njenih danosti na širšem območju Debelega rtiča. Trajnostne razvojne usmeritve krajinskega parka se nanašajo na ukrepe v zvezi s projekti, investicijami in izvajanjem dejavnosti, ki so v skladu z varstvenimi cilji parka in temeljijo na **primerjalnih prednostih Krajinskega parka ter kot take omogočajo gospodarski, družbeni in kulturni razvoj Občine Ankaran** in njenih občanov ter krepijo prepoznavnost in konkurenčnost območja.

Za doseganje trajnostnega razvoja se med drugim spodbujajo tudi trajnostne oblike rekreacije in turizma, kot so naravoslovni turizem z vodenimi ogledi naravnih vrednot, kopnimi in morskimi učnimi potmi, ne le na zavarovanem območju, temveč na širšem območju Občine Ankaran. **Pri tem se z načrtom upravljanja krajinskega parka opredelijo posebna območja in pogoji za izvajanja dejavnosti, kot so sonaravno kmetovanje, prenočevanje in šotorjenje**, pa tudi omejevanja, kot so bivanje v počitniških prikolicah in avtomobilih, taborjenje ter pikniki, uporaba odprtega ognja ipd.

Sliki 42 in 43: Območje predvideno razvoj ekološkega turizma – Krajinski park Debeli rtič, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Krajinski park deloma zajema tudi območje v lasti Republike Slovenije in v uporabi MORS in MNZ, ki obsega pretežno zastarelo turistično infrastrukturo. Zaradi dolgoletnih neurejenih lastniških razmerij je območje, z izjemo objektov MORS v času poletne sezone, zapuščeno, sameva in vidno zgublja vrednost. Morje in plaža v senci borovcev še vedno vabita številne obiskovalce in poletne kopalce, vendar območje potrebuje celovito prenovo in jasno vizijo prihodnje prostorske ureditve. **Območje enote urejanja prostora OB-07 na Debelem rtiču je predvideno za razvoj ekološkega turizma** in omogoča vzpostavitev kakovostnega eko resorta po zgledu »Garden Village« Bled, »Glamping Ribno« itd.

Slovenska turistična organizacija (STO) izpostavlja dinamiko na področju glampingov in njihov velik porast ter pri tem poudarja, da se elementi butičnosti lahko uvajajo že z nagovarjanjem zahtevnejših obiskovalcev. **V osrčju Debelega rtiča, kjer je narava postavljena na prvo mesto, se ponuja priložnost za razvoj butičnega eko resorta, prvega na slovenski obali.**

Vzpostavitev edinega slovenskega obmorskega eko resorta v osrčju Krajinskega parka Debeli rtič je edinstvena poslovna in razvojna priložnost. Zaščitena narava, morski zrak, mir in zelenje. S premišljeno investicijo v sodoben, zelen načrt, ki bi podal tudi pretanjene rešitve krajinskega parka in urbanističnega oblikovanja, se omogoča nov koncept dopustovanja, ki je skladen z današnjimi trendi vračanja k naravi, k prvobitnemu, ter se odmika od zastarelega koncepta »prikoličarstva«. Obenem se tudi območje Krajinskega parka Debeli rtič dviga na zavidljivo raven ter s tem dodatno krepí podobo Občine Ankaran, kar jo ponovno umešča v sam vrh turističnih destinacij Slovenije.

Možnosti za izvedbo eko resorta je veliko. OPN predvideva, da se ob vzpostavitvi **eko resorta ponudbo diferencira na (mobilne) eko hiške in glamping.**

7.4.2.2. EKO (mobilne) hiške

Del eko resorta se uredi z udobnimi, stacionarnimi lesenimi hišicami (v stilu mobilnih hišk) iz lokalno prisotnih naravnih materialov in upoštevajoč elemente primorsko-istrske arhitekturne krajine, vse v nadstandardni izvedbi – tako oblikovno kot funkcionalno. Resort z vrhunsko infrastrukturno opremljenostjo, umeščen v zelenje, bo gostom pričaral popolnoma drugačen oddih. Z organizacijo parkirnih mest izven eko resorta se vpelje koncept okolju prijaznega gibanja znotraj celega resorta (parkiranje pred vstopom v krajinski park, prepoved motornih vozil in hrupa v samem resortu, v notranjosti resorta omogočeno premikanje zgolj z električnimi vozili in/ali kolesi).

Slike 44 v sklopu: Primeri eko (mobilnih) hišk, foto: svetovni splet

Ponudba se lahko nadgradi z dostavo zajtrka, svežega sadja/zelenjave z lokalne tržnice, z vodenimi izleti po okolici, vodenimi kolesarskimi turami ter s povezovanjem z ostalimi obalnimi in zalednimi turističnimi točkami.

7.4.2.3. Glamping

Glamping ali glamurozno oz. luksuzno kampiranje postaja vse bolj popularno in je eden od hitro rastočih trendov v globalnem turizmu, ki se pospešeno razvija od leta 2010. Gre za preplet dveh konceptov – glamurja in udobja, kot ju dajejo najboljši hoteli, ter sproščenosti in stika z naravo, kot ju omogoča kampiranje. V Sloveniji je bil prvi glamping ustanovljen leta 2010 na Bledu, danes se pod tem pojmom trži že več kot 60 ponudnikov. **Glamping je postal pomemben turistični produkt, skladen z zgodbo zelene Slovenije, ki jo STO razvija s pomočjo Zelene sheme slovenskega turizma in znamko SloveniaGreen.** Pripomore pa tudi k izpolnjevanju vizije Strategije trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, ki predvideva razvoj in nadgrajevanje turističnih produktov za butična, 5-zvezdična doživetja.

Slike 45 v sklopu: Primeri glampinga v zelenem okolju, foto: svetovni splet

Nekateri slovenski glampingi izstopajo po kakovosti na nivoju več zvezdičnih hotelov, dodatni ponudbi in veliki pozornosti, ki jo namenjajo krajinski arhitekturi. **Tudi glamping eko resorta Debeli rtič se glede na lokacijo in pomen zavarovanja narave in okolja lahko uredi v nadstandardni izvedbi, iz popolnoma naravnih materialov ter s samooskrbno infrastrukturno opremljenostjo.** Senca borovcev ponuja idealno zatočišče za postavitev modernih šotorov, ki v svoji notranjosti ponujajo prostor za počitek in regeneracijo zaradi stresa sodobnega načina bivanja. Pri zasnovi oblike pa je treba izhajati iz lokalne tipike in smiselno upoštevati elemente primorsko-istrske arhitekturne krajine.

7.4.3. Sklepno o poslovnem modelu turistične dejavnosti v Občini Ankaran

Turizem je ena izmed najhitreje rastočih gospodarskih panog, ki dosegata rekordno rast z vzponom novih destinacij. Glavna cilja in standarda turistične dejavnosti sta postala trajnostno načrtovanje in upravljanje turizma, pri čemer bosta pri nakupnih odločitvah turistov **izjemno pomembna postala zdravje in dobro počutje. Slovenija se usmerja v poudarjanje doživetja butičnih destinacij z visoko kakovostjo ter v edinstveno ponudbo.**

Ankaran ima enkratno priložnost za nadgradnjo svojih ponudbenih storitev, ki bodo zastarel in utrujen koncept kampiranja ter pogosto neugleden pavšalni sistem zakupnikov prostora zamenjale **s sodobnim, okolju prijaznim turizmom, kar bo Ankaranski polotok ponovno postavilo v sam vrh turističnih destinacij.**

Izjemna naravna danost neokrnjene narave Krajinskega parka Debeli rtič na eni strani ponuja prav tisti stik z naravo, ki ga gostje vedno bolj iščejo, na drugi strani pa hkrati **zagotavlja reguliranje nastanitvenih kapacitet in preprečevanje množičnega turizma** – lokacija ponuja temelj za ustvarjanje butične, zelene ponudbe. Dane so možnosti razcveta konkurenčne prednosti, saj tovrstne ponudbe na slovenski obali še ni in je tudi sicer v prostor neposredno ob morju v ostalih istrskih občinah ne bo možno umestiti.

S sprejetim občinskim prostorskim načrtom se **odpirajo tudi poslovne priložnosti, da se Ankaran postavi na zemljevid butičnega turizma,** ki je, tako kot lokalna skupnost, usmerjen v naravo in v ohranjanje njenih danosti. **Vzpostavitev elitnega eko resorta na Debelem rtiču nadgrajuje ponudbo in privlačnost destinacije, hkrati pa za občino pomeni nadgradnjo in realizacijo načrtane smeri razvoja – za naravi in ljudem prijazno prihodnost.**

7.5. OBRAMBNA DEJAVNOST

Obstoječi objekt Vojašnice slovenskih pomorščakov Ankaran na območju AN5 ohranja obstoječo namembnost in funkcijo. Ob stavbi se ohranja obstoječa parkovna ureditev. Kjer se park stika z morjem, se rekonstruira obalni zid v lokalnem flišnem peščenjaku. Na območju vrtno arhitekturne dediščine je prepovedano spreminjanje vrtnoarhitektonskih zasnov in uničevanje ali poškodovanje drevev ali grmovja.

Sliki 46: Vojašnica slovenski pomorščaki Ankaran, foto: www.slovenskavojska.si, Občina Ankaran

Vzhodno od Vojašnice slovenski pomorščaki Ankaran se vzpostavi **območje večnamenskega objekta za potrebe Slovenske vojske z vzletiščem,** ki obsega večnamenski objekt AN6 za vadbeni program, parkirišča, manipulativne površine, vzletišče za helikopterje, površine in ostale objekte ter naprave za delovanje območja. Vadbeni objekt AN6 je maksimalnih tlorisnih mer 40 m × 50 m, višine 15 m. Območje je dostopno po dvopasovni asfaltni cesti 55, s širino vozišča 2 × 3 m, ki se s cesto 50 naveže na javno cestno omrežje. Cesta 55 se slepo zaključuje s parkiriščem P7.

Umestitev obrambne dejavnosti in območje ureja Vladna uredba o državnem prostorskem načrtu (DPN) za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru (Ljubljana, junij 2011) in **nista del Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran.**

8. KRAJINA - OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV

Prostorski načrt povečuje kmetijska in gozdna zemljišča za 35,5 ha. Obseg kmetijskih zemljišč tako znaša 300 ha oziroma 37 % vseh zemljišč, skupna površina gozda pa 114 ha oziroma 14 % vseh površin.

V Občini Ankaran je ena od ključnih dejavnosti tudi kmetijstvo, še posebej vinogradništvo ter oljkarstvo, na ravninskem predelu ankaranske bonifike pa tudi pridelava zelenjave. Dovolj obsežna območja ohranjenega naravnega okolja omogočajo tudi razvoj čebelarstva. V vseh panogah kmetijske pridelave se spodbuja trajnostni, sonaravni pristop, ki omogoča ohranjanje narave hkrati s kakovostnejšimi pridelki. **Še posebej je ta pristop zaradi ohranjanja naravnih vrednot pomemben na območju Krajinskega parka Debeli rtič.**

Slika 47, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

Zaradi vitalnosti podeželja ter ohranjanja kulturne krajine se vse panoge kmetijstva (vinogradništvo, oljkarstvo, sadjarstvo, zelenjadarstvo) v bodoče spodbujajo. **Obstoječa območja rabe kmetijskih površin se ohranjajo v obstoječem obsegu, spodbuja se ohranjanje in razvoj mozaične kmetijske krajine na terasiranih pobočjih.** Trajne nasade naj se praviloma izvaja tako, da so to manjše površine, ločene z omejkami in zatravljene. Spodbuja naj se ekstenzivna raba zaraščajočih se kmetijskih površin, predvsem v pasu med Jadransko cesto in razbremenilnikom Rižane.

Spodbuja se ohranjanje ekstenzivnih sadovnjakov, posebej visokodebelnih. Spodbuja se izboljšanje krajinske in biotske pestrosti območij z zasaditvijo živic in posameznih dreves. Z vsem tem se ohranja biotska raznovrstnost in prepoznavna pestra kulturna krajina občine. **Prostorsko se omogoča razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah,** kmetijske dejavnosti pa se spodbuja tudi na območjih s slabšim pridelovalnim potencialom. **Kmetijstvo se v največji možni meri usmerja v ekološko kmetovanje.**

Gozdovi nimajo poudarjene gospodarske funkcije, so pa ključnega pomena iz vidika krajinske pestrosti in vizualne privlačnosti krajine, socialnih in klimatskih funkcij ter funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Gozd se ohranja v obstoječem obsegu oziroma se spodbuja povečanje njegovega obsega, predvsem na območju klifa na Debelem rtiču, ter vzpostavitev koridorjev (povezljivosti) med večjimi gozdnimi kompleksi v zaledju. **Trajno prisotnost gozda se zagotavlja na izpostavljenih legah.**

Razvojne možnosti gozdarstva v občini so predvsem v obravnavi gozda kot prostorskega elementa, ki ohranja ekološke in socialne funkcije v kulturni krajini (biotska raznovrstnost, bivalne kvalitete, turistični potenciali, rekreacija ...).

Slike 48 v sklopu: Vinogradi, terasirana pobočja, čebelnjak, foto: svetovni splet in Občina Ankaran

Slike 49 v sklopu: Oljčniki, pogozdovanje klifnega roba na Debelem rtiču, foto: svetovni splet in Občina Ankaran

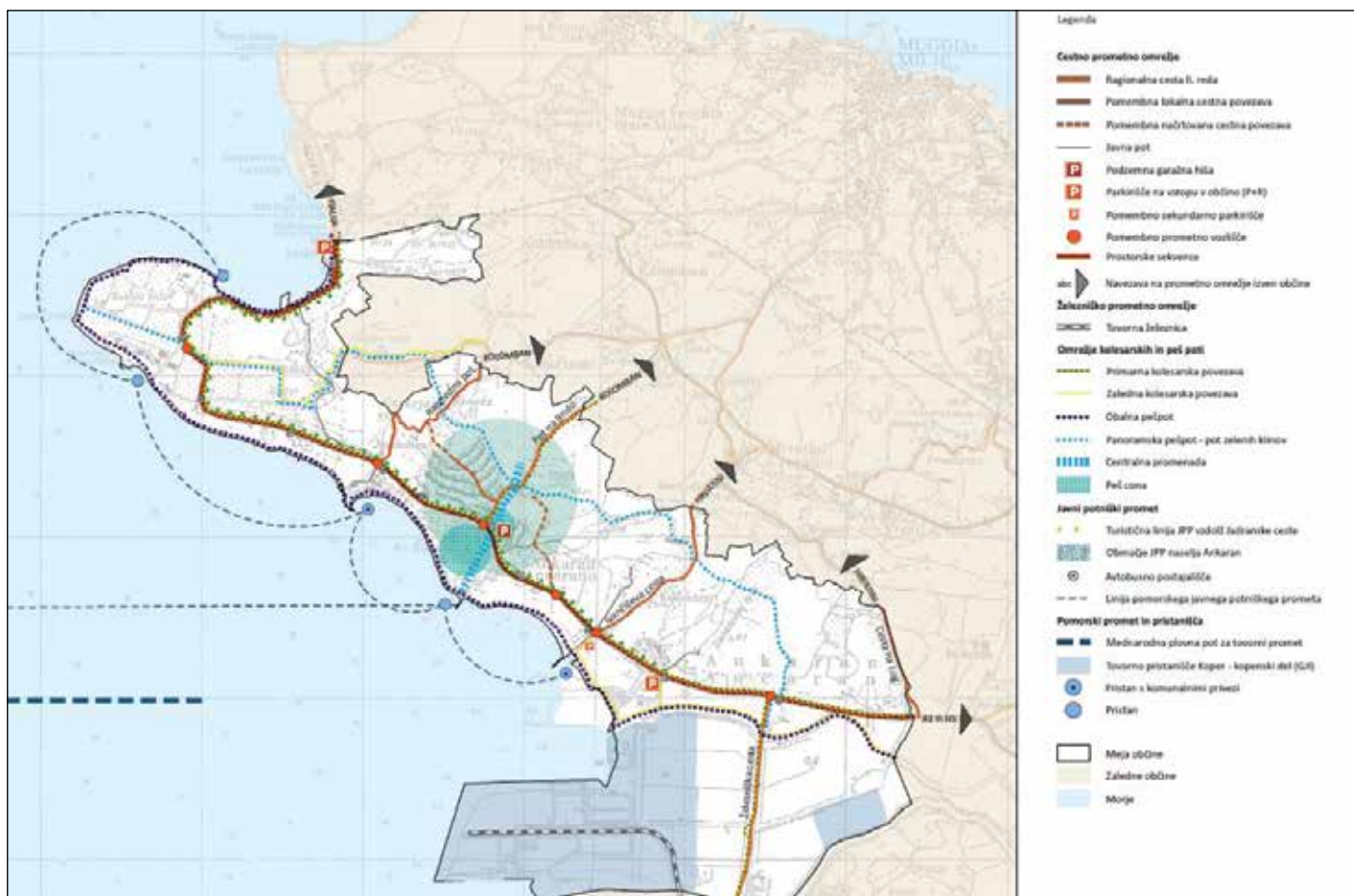
Avtohtonega hrastovega gozda je na Ankaranskem polotoku, tako kot po vsej Istri, ostalo malo, deloma zaradi pridobivanja kmetijskih površin v preteklosti, deloma zaradi urbaniziranja in širjenja naselja v zadnjih desetletjih. **Zato se na območju občine varuje in ohranja vse gozdne površine.** Na območju Krajinskega parka ohranjamo in varujemo dve taki območji, ki sta zaradi bližine morja izjemni. Kmetijske površine z intenzivno obdelavo intenzivirajo erozijske procese, ki so zlasti vidni na skrajnem robu Debelelega rtiča, v prvem varstvenem območju. **Zato se tam predvideva poleg pomlajevanja že obstoječih robnih sestojev tudi širitev gozdnih površin, ki bi vsaj v delu omilile posledice erozijskih procesov.**

9. UDEJANJANJE CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE

Celostna prometna strategija je temeljno izhodišče za trajnostno izvajanje gospodarskih, socialnih, okoljskih in drugih investicijskih projektov. Omogoča celostno preverjanje različnih ukrepov prometne politike in njihovega medsebojnega povezovanja oz. soodvisnosti za doseganje najboljših učinkov.

Celostna prometna strategija Občine Ankaran predvideva **pet ključnih področij ukrepanja** na poti do uresničevanja vizije celostne ureditve prometa v občini. Vsa so med seboj povezana in se dopolnjujejo. Obravnavajo promet za pešce, kolesarski, javni potniški promet po kopnem in morju ter motorni in mirujoči promet, v zaokroženo celoto pa jih povezuje ukrep vzpostavitve celostnega prometnega načrtovanja.

Prostorski načrt tako v strateškem in izvedbenem delu omogoča udejanjanje prometnega načrta in celostne prometne strategije. Za območja prometnih površin namenja 221,92 ha oziroma 23,69 % prostora, glavnino za potrebe pristanišča za mednarodni promet v Kopru kot posledice preslikave DPN v OPN. **Preostali del površin se namenja ureditvi: (1) cestnega prometnega omrežja, (2) omrežja kolesarskih in pešpoti, (3) javnega potniškega prometa in (4) pomorskega prometa in lokalnih pristanišč.**

Slika 50: Strateški del OPN, zasnova GJI prometna infrastruktura

9.1. CESTNO OMREŽJE

Na območju občine je **predvidena celovita prenova prometnega omrežja**: državne ceste R2-406/1407 Škofije–Lazaret (**Jadranska cesta**) z izvedbo osmih krožnih križišč, občinske ceste LC 177 405 (**Železniška cesta**) s premostitvenim mostom čez ankaranski obrobni kanal in s priključkom na regionalno cesto, izgradnja **regionalne kolesarske povezave** R34 Koper–Ankaran–državna meja, izgradnja **mreže kolesarskih poti** in izgradnja **mreže pešpoti in sprehajalnih poti**.

Slika 51: Ureditev priključka Železniške ceste na državno cesto (Jadranska cesta); vir: projektna naloga, Občina Ankaran

Slika 52: Predviden potek rekonstrukcije regionalne ceste Škofije - Lazaret (Jadranska cesta); vir: projektna naloga, Občina Ankaran

V sklopu projekta rekonstrukcije Regionalne ceste R2-406/1407 (Jadranska cesta), ki ga vodi DRSI (Investicijski projekt: »18-0102 REKO Rekonstrukcija ceste Ankaran–Lazaret«) se **v središču naselja umesti cesto pod-nivojsko, s čimer se omogoči neoviran in varen dostop iz naselja do morja in obratno.**

9.2. KOLESARSKE POTI

Kolesarjenje je, poleg zdravega načina rekreacije, tudi potovalni način, ki ne onesnažuje okolja, ne povzroča hrupa in zmanjšuje težave s parkiranjem. V naseljih omogoča celo najhitrejšo premagovanje krajših razdalj. **Zaradi omenjenih gospodarskih, ekoloških in rekreacijskih razlogov se kolesarjenje znova vse pogosteje vključuje v prometni sistem, pri čemer kot alternativa avtomobilskemu prometu dobiva vse večjo vlogo in pomen.**

Ankaranski polotok leži med dvema večjima središčema, Koprom in Trstom (Milje). Cesta poteka ob morju (Regionalna cesta R2-406-1407 na slovenski strani in Strada Provinciale 14 na italijanski strani) in je od nekdanje **priljubljena kolesarska povezava med mestnima središčema in njihovima zaledjema.**

Občina Ankaran je že v preteklosti prepoznala priložnost in smiselne rešitve trajnostnih oblik prometnega povezovanja med državama, pri čemer bo kolesarska povezava med mesti Milje in Koper predstavljala povezavo za promet kolesarjev med središči nacionalnega, regionalnega in medobčinskega pomena. **Na slovenski strani se bo kolesarska povezava navezala na daljinsko kolesarsko povezavo Škofije–Koper–Sečovlje (EuroVelo 8) in obstoječo kolesarsko stezo ob Železniški cesti v Ankaranu, ki vodi do Kopra.**

Predvidena kolesarska povezava je bila s Pravilnikom o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o kolesarskih povezavah (Ur. l. RS, št. 65/19) **umeščena na seznam državnih kolesarskih povezav kot regionalna kolesarska povezava z oznako R34.**

Slika 53: Predlog kolesarskih poti med MOK in Občino Ankaran, vir: Občina Ankaran

Slika 54: Prometni načrt Občine Ankaran – omrežje kolesarskih poti, vir: Občina Ankaran

Občina načrtuje vzpostavitev glavne kolesarske osi skozi občino vzdolž Jadranske ceste. Proti Kopru bo kolesarje vodila kolesarska povezava vzdolž Železniške ceste, v zaledje pa Pot na Brido. Glavna kolesarska povezava ankaranske občine se naveže tudi na »Parenzano«, ki povezuje naselja slovenske obale in je **del državnega kolesarskega omrežja kot tudi del evropske kolesarske povezave Eurovelo 8.** Poleg kolesarske povezave ob Jadranski cesti se vzpostavi tudi zaledna, krajinska kolesarska povezava, ki **poteka od Debelega rtiča preko Vinogradniške poti do zaselka Barižoni.** Vzdolž ankaranskega obrobnega kanala od Sv. Katarine do navezave na »Parenzano« se spelje mešana peš-kolo povezava.

Kolesarske povezave bodo povezale načrtovana parkirišča in postajališča javnega potniškega prometa z območji dejavnosti ali privlačnih naravnih danosti.

9.3. PEŠPOTI

Hoja je najbolj naravno, okolju prijazno in zdravo gibanje. Primerna je za premagovanje krajših razdalj, ob uporabi raznih pripomočkov pa nista ovira niti starost in zdravje. Uporaba prav vsakega prevoznega načina vsebuje nekaj hoje, bodisi od ali do postajališča javnega potniškega prometa ali parkirišča. **Zato je ključno, da je hoja prepoznana kot pomemben sestavni del vsakega prometnega sistema, še posebej v naseljih.** Veliko kratkih poti, ki so trenutno opravljene z avtomobilom, je mogoče premagati peš, kar bi zmanjšalo pritiske na okolje, hrup, cestno infrastrukturo, zastoje, hkrati pa pripomoglo k boljšemu javnemu zdravju.

Kljub majhnosti občine, ki je iz središča Ankarana peš dosegljiva znotraj časovnega intervala manj kot 30 min, je mreža pešpoti, ki vodijo do posameznih dejavnosti (npr. Krajinski park Debeli rtič), pomanjkljiva ali je sploh ni. **Dostop do obale in njena prehodnost je večkrat prekinjena** z ograjami pristaniške družbe, vojašnice, hotela in kampa, bolnišnice in zdravilišča. **V zaledju ali ob Jadranski cesti ni peš povezave, ki bi varno in privlačno vodila pešca.**

Slika 55: Prometni načrt Občine Ankaran – omrežje pešpoti, vir: Občina Ankaran

Tudi znotraj naselja Ankaran so površine za pešce slabo urejene. S pločniki opremljene ulice so: Jadranska cesta (znotraj naselja), Regentova ulica, Srebrničeva ulica in vse ulice, ki se z nje odcepijo, ter del Hrvatinove ulice. **Poti so velikokrat prekinjene, orientacija v prostoru je slaba, pločniki večinoma niso prilagojeni ljudem z oviranostmi, velikokrat so preozki in zaparkirani. Peš con znotraj občine ni.** Center Ankarana je s pešpotjo povezan s pokopališčem školjk na Sv. Katarini skozi Park spomina (Beblerjev park) in obrežno močvirje ob morju.

OPN omogoča vzpostavitev in ustrezno ureditev ključnih peš povezav, s čimer bo naselje in celotno območje občine postalo dostopnejše in privlačnejše za peš promet. Prednostne peš povezave so: **Obalna pešpot, Pot zelenih klinov, Jadranska cesta, Centralna promenada in drobne prečne peš povezave znotraj naselja Ankaran.** Pešpoti morajo povezovati načrtovana parkirišča in postajališča javnega potniškega prometa z območji privlačnosti, stanovanjskimi predeli in območji dejavnosti.

9.4. VZPOSTAVITEV NEOVIRANE PREHODNOSTI OBALE

Za človeka je bila obala od nekdaj pomembna, ker predstavlja izhodišče za gospodarsko izkoriščanje vodnih teles. V zgodovini civilizacije se je poselitev skoncentrirala ob obalnih območjih morij in oceanov, tu so še danes najgosteje poseljena velemestna območja, trend pa se v zadnjih desetletjih še povečuje.

V sodobnih načrtovanjih je vse pogostejši proces selitve in umika gospodarskih in industrijskih dejavnosti iz obalnih območij ter vzpostavljanje urejanja obalnega pasu v javne oziroma družbene namene. Obala je javno dobro, prosta prehodnost obale pa je v Republiki Sloveniji zakonsko zagotovljena. OPN v priobalnem pasu novih območij stavbnih zemljišč in pozidav ne dovoljuje. **Vzpostavlja pa neovirano dostopnost do obale in prosto prehodnost priobalnega pasu.**

9.4.1. Naselje Ankaran – priobalni pas – pomol Valdoltra

Obravnavano območje je že urbanizirano. V priobalni pas območja Ortopedske bolnišnice Valdoltra je umeščeno manjše pristanišče, ki se proti vzhodu nadaljuje z utrjeno obalo in kopalno ploščadjo, zaključuje pa z bazenskim kompleksom. Z izjemo pristanišča je bila ta infrastruktura v preteklosti namenjena izvajanju pooperativnega zdravljenja, predvsem fizioterapije. **Območje je ograjeno in dostopno le skozi varovani vhod v bolnišnico.**

Projekt predvideva vzpostavitev kakovostne peš povezave, dostopne tudi osebam z gibalnimi oviranostmi. Z navezavo na preostale odseke zagotavlja neovirano prehodnost obale. Pešpot se izvede kot premostitvena povezava (brvi, pontoni ipd.) v morskem delu priobalnega pasu. Pešpot bo potekala od občinskega kopališča na vzhodnem delu do mandrača Valdoltra (javno krajevno pristanišče) ter bo zaobšla varovano območje bolnišnice. Točkovno bo temeljila na morskem dnu in bo zagotavljala prehod tudi ob najvišjem plimovanju. **Zgrajena bo iz naravnih materialov z daljšo dobo obstojnosti, varovana pa z ograjo in primerno osvetljena.**

Slika 56: Priobalni pas ob območju Ortopedske bolnišnice Valdoltra, foto: svetovni splet

Slika 57: Načrt vzpostavitve premostitvene povezave (brvi, pontoni ipd.) v morskem delu priobalnega pasu, vir: Občina Ankaran

Slika 58: Primer plavajočih pontonov, foto: svetovni splet

Slika 59: Primer lesenega mostovža v sečoveljskih solinah, foto: svetovni splet

9.4.2. Naselje Ankaran – priobalni pas – ŠRP Sv. Katarina

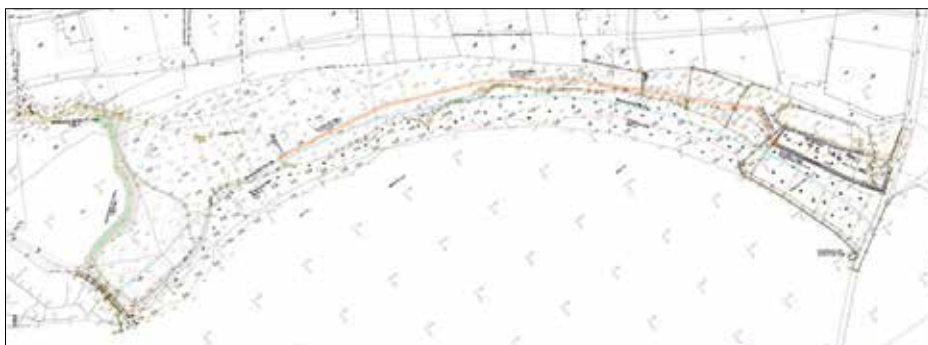
Območje je v pretežni meri nepozidano. Izjema so nezakonito postavljeni objekti, katerih površina je od morja razmejena z dotrajanim, mestoma poškodovanim betonskim zidom in manjšim skalometom. Proti zahodu območje preide v obrežno morsko močvirnato površino. **Osrednje območje je poraščeno do te mere, da je lokacija z izjemo obalnega pasu neprehodna.** Na skrajnem zahodu se nahaja iztočni del regulirane struge hudournika Ankaran, na severozahodnem delu pa se pešpot od obstoječega mostovža nadaljuje do servisne poti, ki povezuje obalo s Spominskim parkom. Pot je dotrajana in potrebna obnove.

Slika 60: Obstojče stanje pešpoti, foto: Občina Ankaran

Glede na pridobljene naravovarstvene smernice za projektiranje ter hidrotehnične omejitve v zvezi s plimovanjem in ohranjanjem odtočnega režima se območje razdeli na vzhodni, osrednji in zahodni del. **Na vzhodnem delu se na predhodno ustrezno utrjeni podlagi vzpostavi pešpot iz škrlj v dolžini približno 103 m.** Severovzhodno od pešpoti se na vzhodnem delu ponovno vzpostavi park z urbano opremo in fitnessom na prostem. Na skrajno vzhodnem delu se uredi drča za spust športnih plovil v morje (kajak, kanu, manjše jadrnice), vzpostavi se površina za prikolice v času regat. Območje se zaščiti pred erozijo morja.

Z lokacije se odstranijo vse ograje in gradnje, ki preprečujejo nemoten dostop do obale. Poškodovano betonsko tlakovanje ob obali se odstrani, vzpostavi se naravna plaža, razen v delu predvidene površine za prikolice. **Na osrednjem in zahodnem delu se preko močvirnatnega območja po vzoru obstoječega mostovža (slani travnik) uredi mostovž oz. trajna konstrukcija, izpostavlje-**

Slika 61: PZI, Ureditvena situacija obravnavanega območja, vir: Občina Ankaran

na delovanju slane vode in močvirja. Na severozahodnem delu se obnovi pešpot od obstoječega mostovža do servisne poti, ki povezuje obalo s Spominskim parkom. Premostitev hudournika Ankaran se izvede po vzoru lesenega mostovža; na območju prečkanja se lesena konstrukcija prehodno poveže/nadviša s klančino, prilagojeno gibalno oviranim osebam.

9.5. UREJANJE MIRUJOČEGA PROMETA

Občina Ankaran je izdelala parkirno strategijo, s katero so vzpostavljena izhodišča za celovito urejanje parkiranja. Parkirna strategija bo vpeta v obstoječe občinske dokumente tega področja, kot sta CPS in OPN. **Vsebovala bo splošne usmeritve za urejanje in upravljanje parkirnih površin ter določila območja z izvajanjem posebnih režimov parkiranja.**

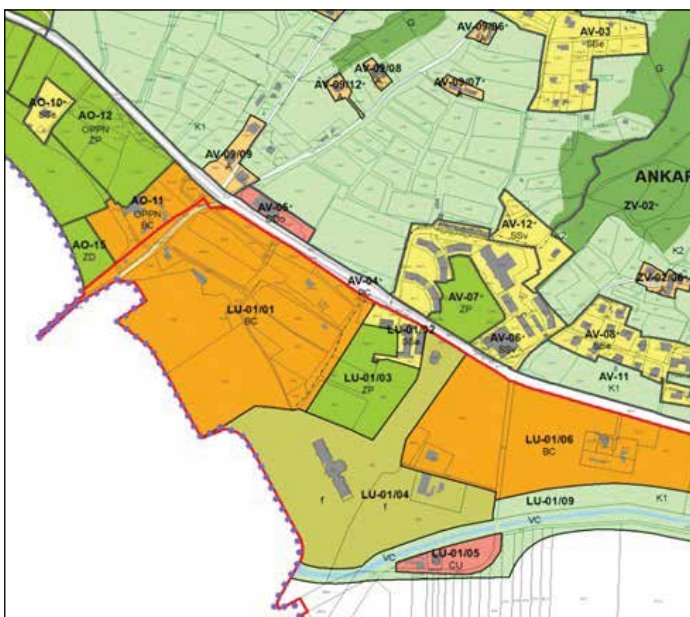
Parkirna politika se ukvarja s ponudbo parkirnih mest (številom, vrsto in lokacijo parkirnih mest, parkirnimi standardi in predpisi, trženjem, obveščanjem in komuniciranjem) in povpraševanjem po parkirnih mestih (stanovalci, dnevni migranti, obiskovalci idr.). **S spremenjeno parkirno politiko bo Občina Ankaran bolj trajnostno upravljala s prometom in prispevala k boljši dostopnosti in uravnoteženi mobilnosti ter boljši kakovosti bivanja in kakovosti zraka.**

Z večjo uporabo avtomobilov so se pojavile tudi parkirne težave, povezane s pomanjkanjem števila parkirnih mest v stanovanjskih območjih, saj so bila območja načrtovana za manjše lastništvo avtomobilov. **Občina bo v sklopu nadgradnje parkirne politike najprej začela izvajati dodatne infrastrukturne rešitve (ureditev podzemnih parkirnih hiš, dodatna preureditev ulic in parkirišč), šele nato bo v okviru nove politike parkiranja izvajala tudi restriktivne ukrepe.**

9.5.1. Parkirišči P+R

Preureditev Jadranske ceste bo zajemala umiritev motornega prometa, ob hkratni ureditvi površin za pešce in kolesarje. Ureditev bo vključevala tudi ureditev novih parkirišč, od katerih bodo nekatera nosilci sistema P+R.

Parkirišča P+R »Park« se zgradi ob Jadranski cesti, južno od stanovanjskega naselja Rožnik oz. vzhodno od Vojašnice slovenskih pomorščakov (430. mornariški divizion). **Parkirišče prevzame glavino osebnih vozil dnevnih obiskovalcev, ki v Občino Ankaran pripeljejo iz vzhodne smeri, predvsem z avtoceste A1 in hitre ceste H5 Škofije–Sermin–Koper.**

Slika 62: Predvidena lokacija parkirišča P+R; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slika 63: Primer zelenega parkirišča, foto: svetovni splet

Parkirišče predstavlja odlično izhodišče za sprehode do naravne (ankaranski obrobni kanal-AOK, Slani travnik, park ob vojašnici ...), tehnične (muzejski objekt »Črpališče«) in kulturne dediščine (muzejski park »Park Slovenskih pomorščakov«, Sv. Katarina, objekti nekdanje bolnišnice ...), kot tudi do urbaniziranih območij, predvsem za obiskovalce in uporabnike Športnorekreacijskega parka Sv. Katarina. **Parkirišče se navezuje na krajinske kolesarske poti in kolesarske poti ob prometnicah.** Omogoča uporabo javnega potniškega prometa po kopnem in po morju. Parkirne površine se ozelenijo z najmanj enim funkcionalnim drevesom na 2 parkirni mesti (PM). Zagotovi se ustrezno število PM s polnilnico za električna vozila ter sistem za izposajo koles. Parkirišče se lahko **uporablja tudi za protokolarne dogodke Slovenske vojske ter večje organizirane dogodke na območju ŠRP Sv. Katarina.**

9.5.2. Parkirne hiše

Gradnja podzemnih garažnih hiš je predvidena:

- (1) v Valdoltri za potrebe Ortopedske bolnišnice Valdoltra, za obiskovalce Krajinskega parka Debeli rtič, uporabnike javnega kopališča Valdoltra in občane;
- (2) v naselju ob centralni promenadi za potrebe gospodarske družbe Adria, Turistično podjetje, d. o. o., za obiskovalce storitvenih in gostinskih dejavnosti centra Ankarana in občane;
- (3) v naselju za potrebe stanovalcev naselja – predvsem Srebrničeve, Cahove in Regentove ulice.

Slika 64: Podzemna garažna hiša za potrebe Ortopedske bolnišnice Valdoltra, za obiskovalce Krajinskega parka Debeli rtič, uporabnike kopališča Valdoltra in občane; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slika 65: Podzemna garažna hiša za potrebe gospodarske družbe Adria, turistično podjetje, d. o. o., za obiskovalce storitvenih in gostinskih dejavnosti Ankarana in občane; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slika 66: Podzemna garažna hiša za potrebe stanovalcev naselja Ankaran – predvsem Srebrničeve, Cahove in Regentove ulice; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

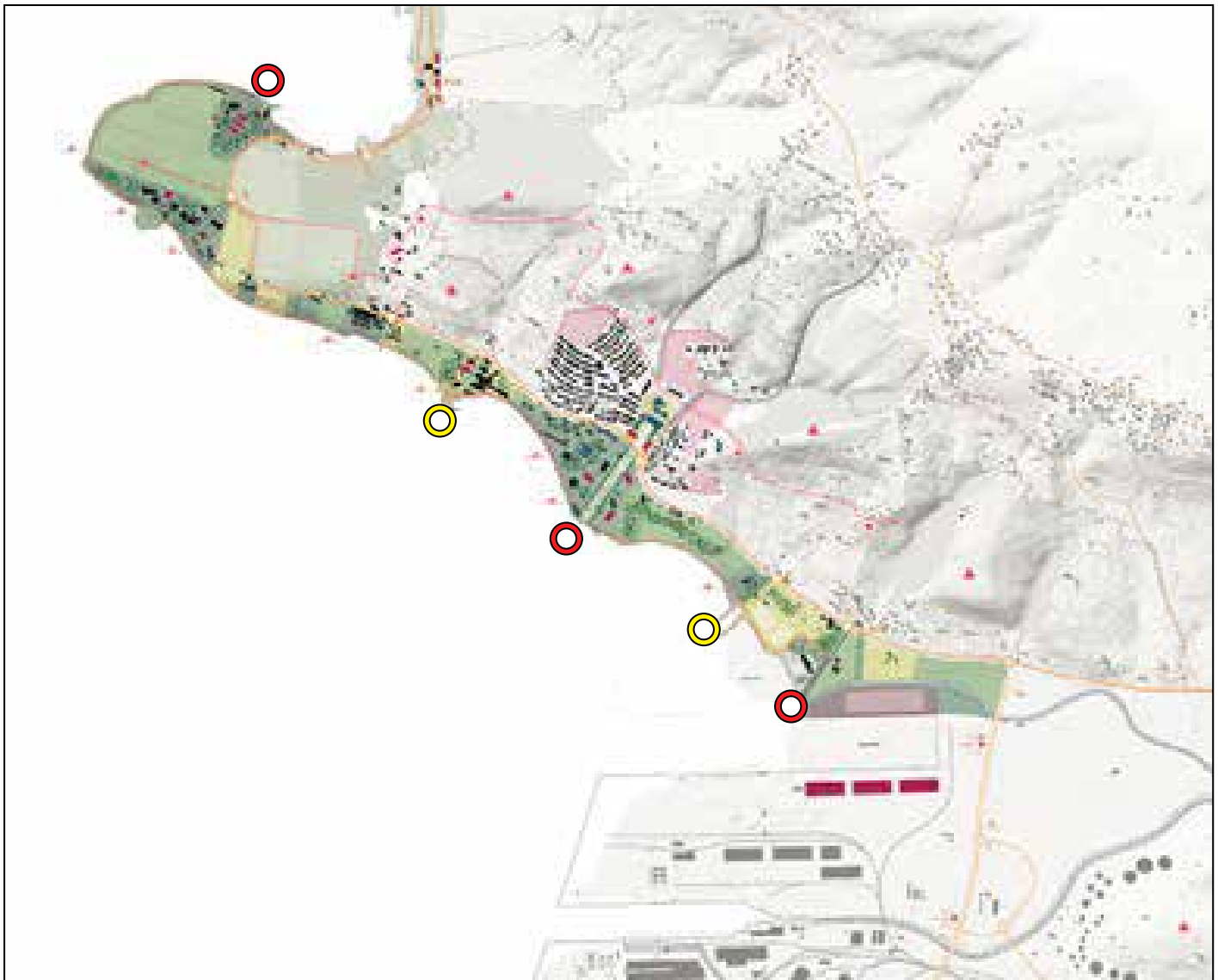
Slike 67 v sklopu: Primeri sončne elektrarne na garažni hiši, garažne hiše s športno infrastrukturo na strehi in garaže z zeleno streho – slike so simbolične, foto: svetovni splet

9.6. OBČINSKA PRISTANIŠČA IN MANDRAČI

Ankaran je obmorski kraj, zato je bilo v okviru načrtovanj treba urediti ustrezno infrastrukturo za vzpostavitev naselja z obalo in morjem. Občinski prostorski načrt, ki je usklajen tudi s Pomorskim prostorskim načrtom Republike Slovenije v pripravi, predvideva ureditev **dveh krajevnih športnih pristanišč (mandračev)** na območjih: (1) **Sv. Katarina** za do 200 priveznih mest in (2) **Valdoltra** za do 200 priveznih mest; **ter treh pristanišč za domači javni potniški promet** na območjih: (1) **Sv Katarina**, (2) **Valdoltra** in (3) **Krajinski park Debeli rtič.**

V središču Ankarana se uredi **pristanišče za domači in mednarodni javni pomorski potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Ankaran.** Ob začetku centralne peš promenade se uredi Osrednji pomol Ankaran (Adria), s katerim se izvajajo mednarodni in domači javni prevozi potnikov v pomorskem prometu in s tem povezane pristaniške dejavnosti. Pomol, ki

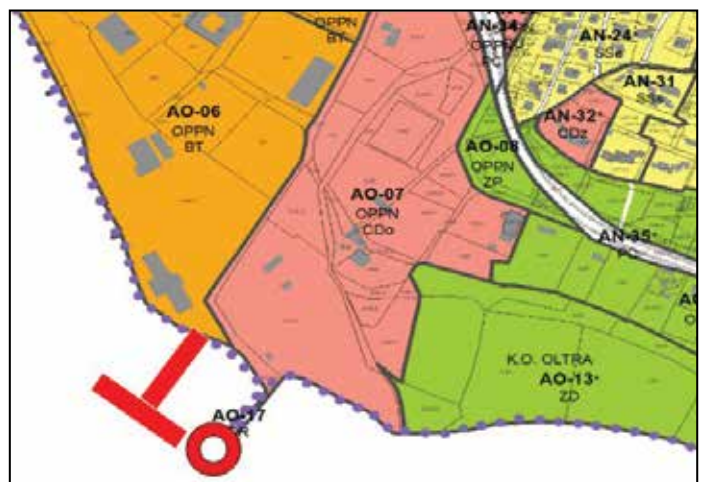

Slika 68: Krajevni športni pristanišči (rumeno) in pristanišča za javni potniški promet (rdeče)

zajema v celoti potniški pomol in valolom (valobran), bo umeščen na začetek centralne peš promenade in **bo predstavljal vstopno točko v četrto slovensko obmorsko središče**, hkrati pa bo prispeval k trajnostni mobilnosti in povezanosti slovenskih obmorskih mest kot tudi k povezanosti mednarodnih potniških linij s poudarkom na sosednji obmorski državi.

Slika 69: Simbolična slika pristanišča za domači in mednarodni javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo – Ankaran ; foto: svetovni splet

Slika 70: Lokacija predvidena za ureditev pristanišča za domači in mednarodni javni potniški promet s pripadajočo pristaniško infrastrukturo, vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

10. RAZVOJ ŠPORTA IN REKREACIJE

Prostorski načrt območja za športne centre (BC) povečuje na 23,16 ha. Umešča jih v območji: (1) Stično območje med pristaniščem in naseljem in (2) Sv. Katarina.

Slika 71: vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

10.1. STIČNO OBMOČJE MED PRISTANIŠČEM IN NASELJEM

Stično območje med pristaniščem in naseljem predstavlja vzhodni vhod v naselje ter ločuje mednarodno pristanišče od naselja. Območje ankaranskega obrobnega kanala opravlja tudi funkcijo zelene bariere, s pomočjo katere se zastirajo pogledi na območje pristanišča in rezervoarje naftnih derivatov na območju Sermina.

Slika 72: Območje OPPN ŠRC Ankaran (modro)

Na območju se uredi parkirišče P+R in tehnični oskrbni center. Ostalo območje se pretežno ohranja v primarni rabi. Uredi se od ceste ločeno vodenje kolesarjev s sonaravno urejenimi počivališči. S sekvenčno drevesno zarastjo se izboljša ekološko in vizualno stanje. **Postopke za začetek skupnega oblikovanja podrobnega prostorskega načrta (OPPN) za predmetno območje je Občina Ankaran že sprožila.**

Na območju AN13 ob krožišču K9 med Jadransko cesto in ankaransko vpadnico (Železniško cesto) se izvede bencinski servis. Na celotni površini bencinskega servisa je vzpostavljen enosmerni prometni režim z uvozom z ankaranske vpadnice in izvozom na Jadransko cesto. Promet na bencinskem servisu je urejen po principu desno-desno. **Objekt na bencinskem servisu je pritličen,** maksimalne tlorisne mere objekta z nadstreškom so 50 m × 15 m z vsemi pripadajočimi ureditvami in napravami.

Na celotni površini bencinskega servisa je vzpostavljen enosmerni prometni režim z uvozom z ankaranske vpadnice in izvozom na Jadransko cesto. Promet na bencinskem servisu je urejen po principu desno-desno. **Objekt na bencinskem servisu je pritličen,** maksimalne tlorisne mere objekta z nadstreškom so 50 m × 15 m z vsemi pripadajočimi ureditvami in napravami.

Umestitev in izvedbo bencinskega servisa ter območje ureja Vladna uredba o državnem prostorskem načrtu (DPN) za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru (Ljubljana, junij 2011) in **niso del Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran.**

10.2. ŠPORTNOREKREACIJSKI PARK SV. KATARINA

Območje Sv. Katarine je že od nekdaj prepoznano kot prostor za športne dejavnosti lokalne skupnosti. Z aktiviranjem obstoječih neizkoriščenih stavbnih zemljišč in prenavo obstoječega grajenega prostora se nadgradi slabo izrabljeno območje za šport in rekreacijo na Sv. Katarini. **Območje se nadgradi v pomembno športno središče, ki zadovoljuje potrebe lokalnih prebivalcev ter potrebe športnega turizma.**

Slike 73 v sklopu: Različne idejne zasnove ureditve območja ŠRP Sv. Katarina, vir: Občina Ankaran in zasebni arhivi

Za ta namen se vzpostavi potrebna športna in nastanitvena infrastruktura s spremljajočim programom. Območje je treba komunalno sanirati ter ga celovito urediti. Je eno od vstopnih točk v mesto, zato se navezuje na kolesarske in pešpote, kopenski in morski javni potniški promet ter nudi parkirišče. **Omogočene so športnorekreacijske dejavnosti, turizem in gostinstvo, razvedrilne dejavnosti, izobraževanje, promet, trgovina, storitvene dejavnosti.**

10.3. PRIOBALNI PAS VALDOLTRA

Območje enote urejanja prostora AO-01 obsega krajevno pristanišče (mandrač Valdoltra), parkovne površine, javno kopališče, prireditveni prostor in zaledne zelene površine z odprtim vodotokom.

Slik 74 in 75: Območje kopališča in priobalnega pasu v Valdoltri vir: www.google.com in Izvedbeni del OPN Občine Ankaran

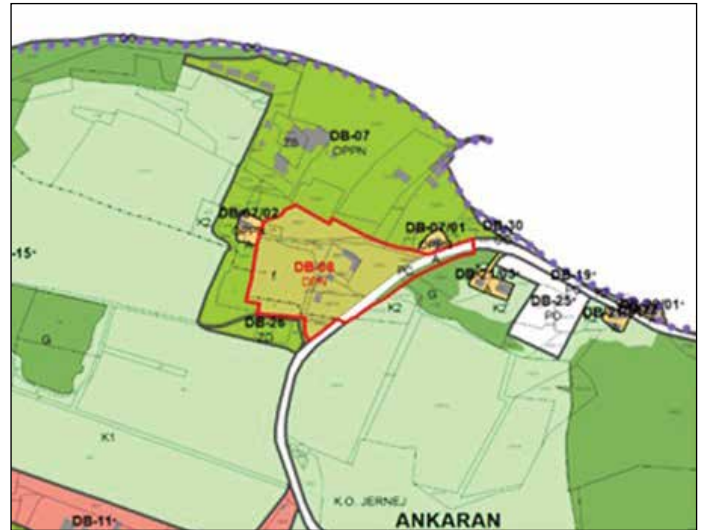
Do območja se izvede peš povezava z Jadransko cesto in zveznost pešpoti po obali, za kar je dovoljeno umeščanje premostitvenega objekta pešpoti. Pod določenim režimom se omogoči javna dostopnost do parkovnih površin na »rtu«. **Dostop do območja z avtomobilom ni dopusten.** Programsko in vizualno se prenovijo območja rta, pri čemer s posegi ne sme ogroziti morske biotske raznovrstnosti. Prenovi se pristanišče ter s tem zagotovi priveze za do 200 plovil ter pripadajočo pristaniško infrastrukturo za domači javni potniški promet. **Območje kopališča se razširi proti jugozahodu in jugovzhodu, pri čemer se v območje umesti kopalni pomol. Dodatno se uredita prireditveni prostor ter infrastruktura za izvajanje podporne gostinske dejavnosti.** V zalednih površinah se postavi urbana oprema, območje pa se programsko naveže na mladinski center (EUP

AZ-19), večnamensko igrišče v Valdoltri (EUP AZ-09) in območje turizma – Rezidenca Ortus. **Dodatna kakovost prostora se zagotavlja z odprtim vodotokom.**

10.4. KOPALIŠČE DEBELI RTIČ

Območje enote urejanja prostora DB-07 s kopališčem je del Krajinskega parka Debeli rtič. Za območje Debelega rtiča je značilna nizka gostota poselitve in ohranjena krajinska slika. Monokulturne nasade vinogradov na polotoku proti morju zamejujejo gozdna vegetacija in impresivni klifi, ki se strmo spuščajo v morje. **Biotsko in krajinsko pestrost povečujejo predvsem gruče dreves in posamezna drevesa, ki so v kontrastu z novitimi nasadi vinogradov.**

Iz območja grajene obale je neposreden dostop na edinstveno območje naravne obale pod klifi Debelega rtiča. Enota je umeščena v izteku flišnega klifa, ki je sicer zaradi višine z drugih lokacij težko dosegljiv. Tako območje ponuja uporabnikom preplet urejene in izrazito naravno ohranjene obale. **Celoten akvatorij je zaradi izjemnosti prepoznan kot posebno območje varstva – Natura 2000 in je nosilec največje biotske raznovrstnosti v občini.**

Slika 76: Območje kopališča Debeli rtič, vir: Izvedbeni del OPN Občine Ankaran

Slike 77 v sklopu: Gozdna vegetacija ob kopališču Debeli rtič, foto: Občina Ankaran

Prometna dostopnost je pomemben sooblikovalec prostora in dejavnosti, ki se vanj umeščajo. **Lokacija ponuja možnosti sodobne, trajnostne obravnave mobilnosti, ki povečuje privlačnost turistične dejavnosti,** in sicer z vpetostjo v mreže pomorskega prometa, kolesarskih povezav, pešpoti ter javnega potniškega prometa, ki so s strani občine vsi že podrobneje obravnavani in načrtovani.

Navedeno kakovost prostora je smiselno nadgraditi z visoko ravno krajinskega in arhitekturnega oblikovanja turistične infrastrukture.

Slike 78 v sklopu: Kopališče Debeli rtič, foto: Občina Ankaran

11. RAZVOJ OBMOČIJ ZELENIH POVRŠIN

Zelene površine naselja so javno dostopne površine, namenjene preživljanju prostega časa, predvsem rekreaciji in športu na prostem; sem so vključeni parki, otroška igrišča, drevoredne ureditve, pokopališča, zeleni trgi in podobne površine, ki so namenjene izboljšanju kakovosti bivanja v naselju. **OPN povečuje območje zelenih površin za 14,5 ha.** Skupaj je tako za zelene površine namenjenih 37,31 ha oziroma 4,65 % površine občine. Večino predstavljajo parki, sledijo površine za oddih, rekreacijo in šport.

Slika 79: Območja zelenih površin, vir: LOCUS prostorske informacijske rešitve, d. o. o., PE Nova Gorica

OPN je zelene površine razširil na: (1) priobalni pas pod Jadransko cesto od Sv. Katarine do naselja, (2) vhod v naselje (Spominski park, odcep Oljčne poti), (3) pas ob hudourniku Ankaran in območje Dolgih njiv za namen vrtičkarstva, (4) zeleni pas ob Regentovi ulici, (5) priobalno območje Valdoltra, (6) kamp Študent in zeleni pas počitniškega naselja Oltra, (7) območje MZL RKS Debeli rtič in (8) območje ob kopališču Debeli rtič.

Znotraj urbanega naselja se zagotavlja ustrezna količina javnih zelenih in odprtih bivalnih površin. Ureditve javnih odprtih površin se načrtujejo celovito. Ob urejanju javne površine se predvidi najmanj površine za pešce (poti in območja), tlakovane površine, umestitev in oblika urbane opreme, oprema s potrebnimi komunalnimi priključki in umestitev svetilk, pitnikov in podobnih elementov ter zelene ureditve. Na območju naselja se drevesna vegetacija v čim večji meri ohranja.

Če obstoječih dreves zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno ohranjati, jih je treba nadomestiti. Posebna pozornost se namenja senčenju površin, namenjenih pešcem in kolesarjem. Kolesarske steze, pešpoti in ceste je, kjer je to možno, treba zasajati z drevoredi. Ostanki gozdnih površin znotraj in na robovih urbanih površin se ohranjajo in vključujejo v zelene sisteme naselij. Pri novih zasaditvah se uporabljajo lokalno značilne vrste drevesne in grmovne vrste, kot jih opredeljuje Strategija varstva in razvoja zelenih površin v Občini Ankaran. **Javne zelene in odprte bivalne površine se izvedejo tako, da je omogočen enakopraven dostop vsem uporabnikom, tudi ljudem z oviranostmi.**

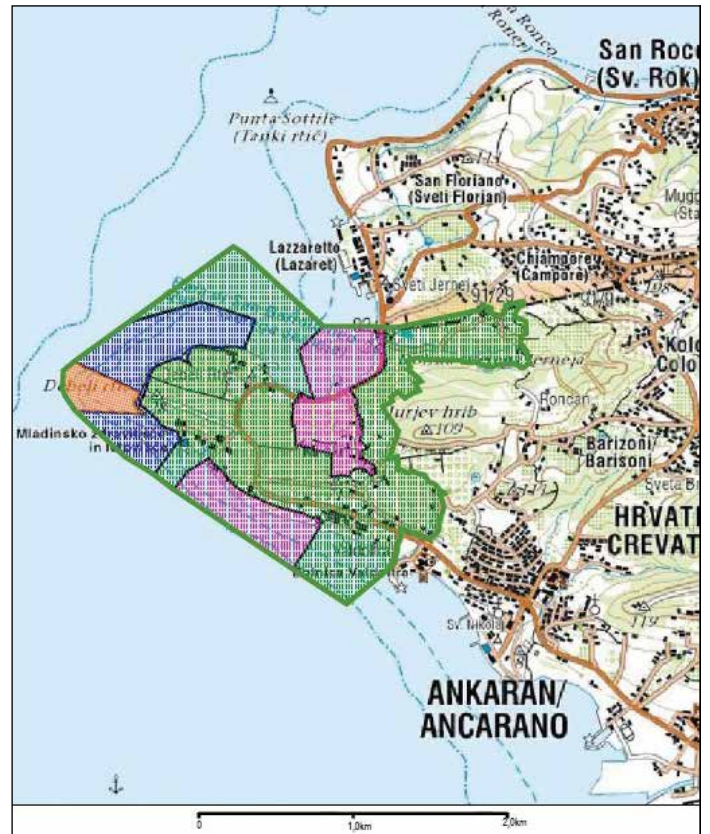
11.1. KRAJINSKI PARK DEBELI RTIČ

Občina Ankaran je leta 2018 z Ministrstvom za okolje in prostor RS sklenila dogovor o varstvu naravnih vrednot državnega pomena, ki je omogočil ustanovitev Krajinskega parka Debeli rtič.

Namen vzpostavitve novega parka ni zgolj zaščita naravnih danosti slovenske obale, temveč tudi **dvig kakovosti bivanja prebivalcev na tem območju, spodbujanje sonaravnega razvoja, ohranjanje kulturne dediščine, spodbujanje izobraževanja, ozaveščanja, obiskovanja in doživljanja Krajinskega parka.** Višja stopnja zavarovanja državno pomembnega območja narave bo omogočala učinkovitejši nadzor in s tem preprečevanje neustreznih in nedopustnih ravnanj.

Slike 81 v sklopu: Krajinski park Debeli rtič, foto: Jaka Ivančič

Slika 80: Varstvena območja Krajinskega parka Debeli rtič, vir: Občina Ankaran

Odlok o Krajinskem parku Debeli rtič **vzpostavlja zavarovano območje na celotnem polotoku med zalivoma Valdoltra in Sv. Jernej v mejah Občine Ankaran, v zalivu Sv. Jerneja ter v 250–450 metrov širokem pasu morja med Sv. Jernejem in Valdoltro.** Opredeljuje pravila ravnanja, varstvene režime, financiranje, ukrepe za zaščito zavarovanega območja in razvojne usmeritve za to območje. Upravljanje in nadzor Krajinskega parka je prevzela Občina.

Območje je glede na naravne značilnosti, ogroženosti rastlinskih in živalskih vrst ter obstoječe rabe in urbaniziranosti razdeljeno na tri cone. Prvo varstveno območje, ki je najstrožje varovano, obsega kopno in morje z obrežjem na skrajnem delu rta, zgornji rob klifa ter 250–450 m širok pas obalnega morja s podvodnim grebenom. Drugo varstveno območje obsega gozdno masko v zaledju zaliva Sv. Jerneja ter območji naravno ohranjenega morja in morskega obrežja v zalivu sv. Jerneja ter od Mladinskega zdravilišča in letovišča do Valdoltre. Tretje varstveno območje vključuje urbanizirane oz. spremenjene dele naravne obale in kopnega, sleme polotoka s kmetijskimi površinami in posameznimi poselitvenimi enotami ter deli obalnega morja in obrežja, kjer je režim manj strog.

Zaščita naravnih danosti slovenske obale ni zgolj pravica, ampak tudi dolžnost občine. **Ustanovitev krajinskega parka na Debelem rtiču je velik dosežek, ne samo za Ankaran, temveč tudi za celotno državo.**

11.2. OHRANJANJE KULTURNE, TEHNIČNE IN NARAVNE DEDIŠČINE:
MUZEJSKI PARK »PARK SLOVENSКИH POMORŠČAKOV«

Južno od ceste Koper–Lazaret se razprostira park znotraj kompleksa nekdanjega zdravilišča za pljučne bolezni. Zdravilišče iz leta 1911 sestavljajo moški in ženski secesijski paviljon s parkom, delo tržaškega arhitekta Lodovica Braidottija, cerkev z mrtvašnico arhitekta Alda Paladinija, objekti za uslužbence ter gospodarski objekti. Danes isma v objektu svoje prostore Vojašnica slovenskih pomorščakov oziroma 430. mornariški divizion, ki skrbi tudi za parkovno ureditev in ureditev širšega okoliša današnje vojašnice.

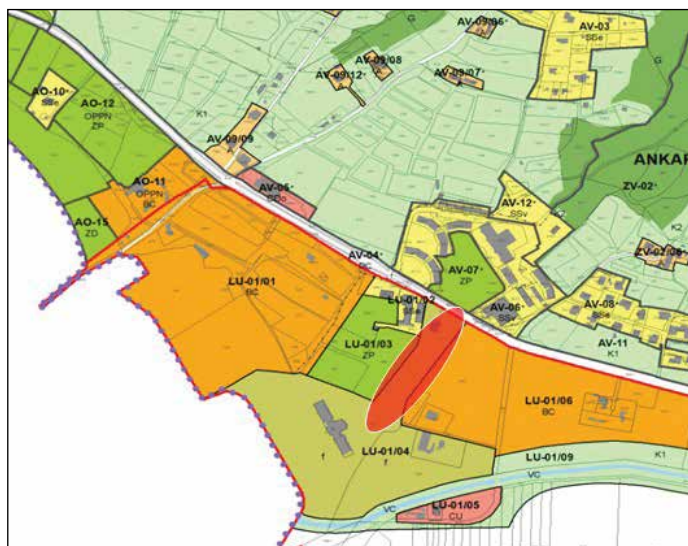

Slika 82: Pot skozi park nekdanjega zdravilišča za pljučne bolezni, foto: Občina Ankaran

Na vhodnem delu poti do nekdanjega zdravilišča za pljučne bolezni (današnji sedež Vojašnice slovenskih pomorščakov) je drevored, ki se ponaša z mogočnimi lipami (*Tilia platyphyllos*).

Za park trenutno skrbi Vojašnica slovenskih pomorščakov. Predlagano je, da se park prekategoriizira v muzejski »Park slovenskih pomorščakov«. V okviru tega muzejskega parka bi Slovenska vojska lahko postavila muzej na prostem, znotraj katerega bi obiskovalcem lahko uspešno predstavila tako vojaške vsebine slovenskega mornariškega diviziona (oziroma vseh vej Slovenske vojske), kot tudi zgodovino območja in preplet skrbi za dobrobit naroda – od zdravstva do vojaške zaščite.

OPN s ciljem zagotavljanja primerne zaščite in skrbi za naravni park in kulturno dediščino ter za doseganje višje, muzejske vrednosti vojaških vsebin Slovenske vojske in svetovnega slovesa slovenskega pomorstva omogoča izvedbo prekategoriizacije naravnega parka ob Vojašnici slovenskih pomorščakov v muzejski »Park slovenskih pomorščakov«.

Slika 83: Predvidena lokacija za ureditev muzejskega parka; vir: izvedbeni del OPN Občine Ankaran

11.3. OHRANJANJE KULTURNE, TEHNIČNE IN NARAVNE DEDIŠČINE:
MUZEJSKI PARK Celovita ureditev naravne vrednote evidenčna št. 1981 – »Ankaran - park nekdanjega zdravilišča«

Park nekdanjega sanatorija za pljučno tuberkulozo v Ankaranu je bil sprva urejen kot park Zdravilišča za pljučne bolnike. Od takrat je doživel veliko sprememb, zgradbe v njem so imele funkcijo zdravilišča, sanatorija, vojaške bolnišnice, sedeža Bolnice Ankaran, danes je na jugu vojašnica, na severu pa stanovanjsko naselje. Pretekle pozidave in širitev pristanišča utesnjujejo park, tako da lahko slednji izgubi svoj pomen. OPN predvideva, da **se to pomembno parkovno območje ohrani in se pri tem izpostavi njegov posebni parkovni ambient z odraslimi, visokoraslimi drevesi, ki vplivajo na izboljšanje življenjskega prostora tudi v prihodnje.**

Celotna ureditev območja parka nekdanjega zdravilišča bo prek obujanja spomina na njegovo nekdanjo funkcijo zdraviliškega parka ter z vključitvijo kulturne in naravne dediščine, dendrološke vrednosti, zgodovinskega pomena in sodobnih potreb javnosti obravnavana kot naravna in zgodovinska vrednota. Posodobitev videza in funkcije parka, ki bo temeljila na ohranjanju njegove značilne zasnove (paviljon in drevored), dopolnjene z rekreacijskimi funkcijami, bo omogočila odprtje parka za širšo jav-

1 Severni, ženski paviljon	3 Stavbe za osebje, delavnice, pralnice in dezinfekcija
2 Južni, moški paviljon	4 Mrtvašnica / cerkva / dvorana
- [Red outline symbol] Meja POM

Sliki 84 in 85: Prikaz lokacije in glavnih objektov nekdanjega sanatorija z današnjimi mejami lokalne naravne vrednote, foto: Občina Ankaran in A. Ferik: Revitalizacija parka nekdanjega sanatorija za pljučno tuberkulozo v Ankaranu, 2017

nost ter vključila potrebe prebivalstva po trajnostnem upravljanju s prostorom. **Poleg trajne oživitve parka bo s tem omogočena aktualnost in prepoznavnost.**

12. V SKRBI ZA PRIHODNOST

K pripravi razvojnega in prostorskega načrtovanja je **Občina Ankaran pristopila strokovno, konstruktivno in z vključevanjem občanov ter deležnikov**, ki živimo in delujemo v tem prostoru.

Pri tem smo se soočili s številnimi problemi in izzivi. Skupni imenovalac vseh nakopičenih neskladij se je odražal v **več desetletnem slabšanju kakovosti bivanja prebivalcev Ankarana** in v zelo slabih obetih za prihodnost, saj so načrti naših predhodnikov prostor Ankaranskega polotoka prepoznali in vrednotili zgolj skozi prizmo kapitalskih interesov in hipnih poslovnih priložnosti ter ga razumeli povsem drugače kot mi, ki v tem prostoru in v **naravnih danostih Ankarana, Valdoltre, Debelega rtiča in Lazareta** spoštljivo prepoznavamo še številne druge in pomembne dodane vrednosti.

Slike 86 v sklopu: Nastajanje Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran, vir: Občina Ankaran

Prostor je omejena naravna dobrina, s katero je treba ravnati izjemno skrbno in celovito. Je ogledalo družbe, saj vse naše ravnanje – ekonomsko, družbeno in individualno – pušča sledi v prostoru. **Urejenost prostora odseva kulturo, identiteto in stanje duha v družbi**, našo preteklost in naše možnosti za prihodnost. V njem se odražata uspešnost gospodarskega in socialnega razvoja ter kakovost upravljanja potencialov neke skupnosti. **Odločanje o gradnji in rabi prostora je podrejeno spoštovanju pravil, ki zagotavljajo varstvo prostora kot ključnega vira za razvoj in prihodnost.**

Trajnostni in vzdržnostni prostorski razvoj je temeljno načelo in vodilo, ki mu sledimo pri usmerjanju prostorskega razvoja. Pri oblikovanju prostorskega načrtovanja Ankaranskega polotoka in načrtovanju četrtega slovenskega obmorskega središča izhajajo

mo iz tega, da je obalni prostor izjemno redka dobrina, ki terja še posebej skrbno usklajevanje javnih koristi in zasebnih interesov ter s tem preiščljeno dolgoročno naravnano načrtovanje.

Sprejeti prostorski načrt Občine Ankaran omogoča lokalni skupnosti izvedbo kakovostnega dolgoročnega razvojnega načrtovanja. Pot do OPN ni bila enostavna. Zaradi načelne, nepopustljive in pogumne drže nosilcev ankaranske lokalne samouprave, ogromno visokokakovostnega dela, nemalo prejete strokovne pomoči ter izjemne podpore prebivalcev je bila ta pot uspešna. **A pravico do lastnega razvojnega in prostorskega načrtovanja si je bilo treba najprej pridobiti oz. priboriti**, kar smo dosegli z ustanovitvijo samostojne občine. Zanj smo se po tehtnem premisleku odločili predvsem zaradi zaščite življenjskega prostora prihodnjih generacij. **Šele s sprejemom lastnega prostorskega načrta je samostojna Občina Ankaran osmišljena v vsej svoji dimenziji!**

Lokalna skupnost Ankarana s svojim sodobnim razvojnim načrtovanjem odgovorno prevzema **vlogo skrbnika prihodnjih prebivalcev in tudi narave, ki na tem občutljivem območju v preteklih desetletjih nikoli ni zmogla ali pa ni smela imeti poštenega zaščitnika.** Prebivalci Ankarana smo to odgovornost lahko prevzeli le **kot skupnost, organizirana v obliki samostojne občine.**

Z našim prostorskim načrtom in njegovo trajnostno naravnanoostjo dokazujemo, da Občina Ankaran nikoli ni bila in ni politični, marveč da je naravovarstveni in ohranitveni projekt.

Pri tem bomo dosledni tudi v prihodnje.

Barbara Švagelj

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Zvezdan Ražman

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA GOSPODARSKE DEJAVNOSTI

Zdenka Stevanović

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA OKOLJE IN PROSTOR

Robert Zelenjak

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA RAZVOJ IN INVESTICIJE

Davor Andrioli

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA FINACE IN RAČUNOVODSTVO

Nina Derenda

OBČINSKI SVET
ODBOR ZA PRAVNE ZADEVE IN LOKALNO SAMOUPRAVO

Iztok Mermolja

DIREKTOR OBČINSKE UPRAVE

Barbara Švagelj

PODŽUPANJA

mag. Martina Angelini

VICE-SINDACO

Gregor Strmčnik

ŽUPAN

Zahvala

Občina Ankaran se ob sprejemu OPN iskreno zahvaljuje:

- projektni skupini za vodenje in izvedbo projekta OPN Občine Ankaran v sestavi: Iztok Mermolja, Gašper Skalar Rogič, mag. Andrej Stijepić Sambole, mag. Aleks Abramović, Zvezdan Ražman, Barbara Švagelj, Nina Derenda, Lara Benčič, Elvis Vižintin, Robert Zelenjak, Rok Velišček in Jani Krstić;
- strokovni skupini za pomoč pri izvedbi projekta OPN Občine Ankaran v sestavi:
 - **Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani:**izr. prof. mag. Tadej Glažar, doc. dr. Ilka Čerpes;
 - **Urbanistični inštitut Republike Slovenije:** mag. Ina Šuklje Erjavec;
 - **ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d.o.o.:** Marinka Konečnik Kunst, Rasto Kirn;
 - odv. Mojca Primožič Kužner;
- **Zurich Univerzity od Applied Sciences, Wintertur, Switzerland:** dr. Silva Ruoss, prof. Iseli Regula, prof. Stephan Mäder, in dr. Max Bosshard;
- **Zavod RS za varstvo narave:** mag. Teo Hrvoje Oršanič in ZRSVN OE Piran, mag. Robert Turk;
 - mag. Marko Starman za pripravo strokovnih podlag in pravnih aktov za ustanovitev Krajinskega parka Debeli rtič;
- pravni skupini podpore ustanovitve Občine Ankaran in njenih strateških razvojnih dokumentov:
 - odv. mag. Miha Šipeč in odv. Irena Urbanc;
 - zas. prof. dr. Ciril Ribičič, ki je v sodelovanju z zas. prof. dr. Lojzatom Udetom, zas. prof. dr. Francem Gradom in red. prof. dr. Igorjem Kaučičem v okviru **Inštituta za ustavno pravo** izdelal obsežno pravno mnenje o ustavnopravnih vidikih ustanavljanja Občine Ankaran in to mnenje objavil v svoji knjigi »Človekove pravice in ustavna demokracija« (Študentska založba, Ljubljana 2010, str. 126-152). V tem pravnem mnenju je opozoril na kršitve Ustave v postopku ustanavljanja Občine Ankaran in se zavzel za to, da Državni zbor sam popravi neenako obravnavanje prebivalcev Ankarana in ustanovi Občino Ankaran;
 - zas. prof. dr. Ciril Ribičič, zas. prof. dr. Lojze Ude in red. prof. dr. Rajko Pirnat so leta 2015 ob sodelovanju treh inštitutov - Inštituta za ustavno pravo, **Inštituta za primerjalno pravo** in **Inštituta za javno upravo** pripravili ustavnopravno analizo v zvezi z možnostmi sprejemanja začasnih ukrepov na podlagi zakona o prostorskem načrtovanju, na podlagi katere je občina sprejela Odlok o začasnih ukrepih za zavarovanje urejanja prostora na podlagi Sklepa o začetku priprav Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran;
 - zas. prof. dr. Ciril Ribičič in zas. prof. dr. Franc Grad sta v letu 2017 v sodelovanju z **Znanstveno-raziskovalnim središčem Koper** pripravila posebno ustavnopravno analizo, v kateri sta se zavzela za to, da se Občini Ankaran dodeli posebni status;
- **Center poslovne odličnosti Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani:** red. prof. dr. Marko Jaklič, red. prof. dr. Marko Pahor in dr. Aleš Pustovrh za pripravo Analize prostorskih potreb za razvoj pristanišča v Kopru z metodo ocenjevanja meje učinkovitosti;
- predstavnikom pripravljavca OPN, **Locus d.o.o.:** dir. Leon Kobetič in Maja Šinigoj - slednja nas je odločno, strokovno in načelno pripeljala do cilja projekta;
- pripravljavki komunikacijski načrtov in moderatorki javnih obravnav: Mileni Škrl Marena;
- strokovnim službam Vlade RS in pristojnim ministrstvom ter tistim poslankam in poslancem Državnega zbora RS, ki so v zakonodajnih postopkih dosledno glasovali za ustanovitev Občine Ankaran;
- številnim podpornikom, ki so pomagali, ko je bilo težko in so nas neomajno spodbujali, da vztrajamo v začrtani smeri.

Posebna zahvala gre občankam in občanom Ankarana, ki so podali številne zamisli in pobude, s katerimi so sooblikovali temeljna izhodišča za pripravo idejne zasnove OPN ter v nadaljevanju s svojimi pripombami in predlogi v času javnih obravnav in javnih razgrnitev OPN izboljšali.

Hvala občinskim organom odločanja za izkazano soglasno podporo pri sprejemu Občinskega prostorskega načrta Občine Ankaran.

Slika 87.: SVETILNIK DEBELI RTIČ

W Gp (9) 15s 8m 8M

LAT: 45° 35,7' N

LONG: 013° 42,4' E

Ankaran, 1987, Vir: Ankaranski inštitut, zasebne zbirke in Občina Ankaran

»AMFORA« JE OBČINSKO GLASILO OBČINE ANKARAN. PRIPRAVLJA, TISKA IN DISTRIBUIRA SE S POMOČJO SREDSTEV OBČINE ANKARAN, DONACIJ PODPORNIKOV TER VLOŽENEGA PROSTOVOLJNEGA DELA OBČANK IN OBČANOV ANKARANA. VSEM DOSEDANJIM IN BODOČIM PODPORNIKOM IN DONATORJEM ISKRENA HVALA ZA POMOČ. GLASILO BREZPLAČNO PREJMEJO VSA GOSPODINJSTVA V OBČINI ANKARAN, USTREZNI ORGANI IN INSTITUCIJE TER ZINTERESIRANA JAVNOST IN MEDIJI V REPUBLIKI SLOVENIJI IN ZAMEJSTVU.

IZDAJATELJ: OBČINA ANKARAN, JADRANSKA C. 66, 6280 ANKARAN. NAKLADA: 1.900 IZVODOV. ODGOVORNA UREDNICA: mag. ANITA CEK. UREDNIŠKI ODBOR: BARBARA ŠVAGELJ, LINDA ROTTER, KATJA PIŠOT MALJEVAC, NINA JURINČIČ. AVTORJI BESEDIL SO NAVEDENI POD POSAMEZNIIMI PRISPEVKI. PRISPEVKE BREZ NAVEDBE AVTORJA JE PRIPRAVIL UREDNIŠKI ODBOR. FOTOGRAFIJE: ARHIV OBČINE IN POSEBEJ NAVEDENO. AVTOR FOTOGRAFIJ NA NASLOVNICI IN ZADNJI STRANI: JAKA IVANČIČ, TISK: GRAFIKA SOČA, D.O.O. OBČINSKO GLASILO »AMFORA« JE OBJAVLJENO NA SPLETNI STRANI www.obcina-ankaran.si. ODDAJA PRISPEVKOV: info@amfora-ankaran.si

»AMFORA« E' LA GAZZETTA DEL COMUNE DI ANCARANO. LA GAZZETTA VIENE REDATTA, STAMPATA E DISTRIBUITA CON L'AUTO DEI MEZZI DEL COMUNE DI ANCARANO, DELLE DONAZIONI DEI SOSTENITORI E DEL LAVORO VOLONTARIO DELLE CITTADINE E DEI CITTADINI DI ANCARANO. A TUTTI UN GRAZIE DI CUORE. LA GAZZETTA VIENE DISTRIBUITA GRATUITAMENTE SU TUTTO IL TERRITORIO DEL COMUNE E CONSEGNATA AGLI ORGANI E ISTITUZIONI COMPETENTI E AL PUBBLICO INTERESSATO, AI MASS MEDIA IN SLOVENIA E OLTRE CONFINE.

EDITORE: COMUNE DI ANCARANO, STR. DELL'ADRIATICO 66, 6280 ANCARANO. TIRATURA: 1.900 COPIE. REDATTORE CAPO: dot. ANITA CEK. COMITATO EDITORIALE: BARBARA ŠVAGELJ, LINDA ROTTER, KATJA PIŠOT MALJEVAC, NINA JURINČIČ. GLI AUTORI DEI VARI TESTI SONO INDICATI SOTTO I LORO RISPETTIVI CONTRIBUTI. I CONTRIBUTI SENZA UN AUTORE INDICATO SONO STATI PREPARATI DAL COMITATO EDITORIALE. FOTOGRAFIE: ARCHIVIO COMUNALE O SPECIFICATO. AUTORE FOTOGRAFIE IN COPERTINA E ULTIMA PAGINA: JAKA IVANČIČ. STAMPA: GRAFIKA SOČA, D.O.O. LA GAZZETTA COMUNALE "AMFORA" È PUBBLICATA SUL SITO WEB www.obcina-ankaran.si. CONSEGNA DEGLI ARTICOLI: info@amfora-ankaran.si